

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva  
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,  
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-  
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.  
Podružnica Maribor: Gosposka ulica  
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.  
2. — Telefon št. 190.  
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 73.180,  
Wien št. 105.241.

# JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—  
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon  
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,  
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.  
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.  
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po  
tarifi.

## Zmaga narodne misli

V današnjem zamegljenem svetu zamirajo skoraj neopaženo nekatera gesla, ki so bila po vojni zelo v modi. Kakorkoli je sedanja težka kriza pokopala marsikakšen vabljiv ideal (»Trajni mir«, »Zedinjena Evropa« itd.), je vendar tudi marsikaj povzdignila in obdala z novim sijajem. Revolucionarna gesla, ki so bila dolga leta zelo učinkovito propagandno orodje, so nujno zadelo ob konservativne sile življenja in v tem boju je vedno obveljalo samo to, kar je zdravega. Marsikatera novotarska ideja je že morala podležti, marsikatera še bo.

Vzlic vsemu hrupu, ki ga uganjajo pristaši raznih »restavracij« — podobni svojim predhodnikom v 19. stoletju, po napoleonskih vojnah — je izključen povratak v staro. Življenje se ne vrača v prazne stube, ki jih je zapustilo po neki razvojni nujnosti. Na nobenem področju ni več mogoč »status quo ante«. V tem imajo prav pristaši napredka. Toda prav imajo tudi tisti, ki so vedno dvomili o izvedljivosti nekaterih prevratnih prenosov. Prav današnja srdita borba med dvema skrajnima ideologijama, med fašizmom in boljševizmom, kaže nujnost kompromisa v neki sredini, ki bo nekatere stare reči pomaknila naprej, a nekatere nove nazaj. Ta, v stvarih samih ležeča sredo-težnost je prav za prav eden najsilnejših argumentov za demokracijo, v kateri se sekajo razvoje črte leve in desne skrajnosti. Ko se te sile uženejo — in ugnati se morajo — pride zopet do besede razum, ta vladar zlate srednje poti.

Eno izmed modnih gesel, ki vidno zamirajo v današnji Evropi in tone kakor krvav ščip za njeno obzorje, je internacionalizem. Pri tem kajpak ne mislimo tistega internacionalizma, ki je mnogo starejši od enako imenovanega modnega gesla. Ne mislimo plemenitega stremjenja po zbliznanju narodov, po sporazumnem izmenjavi njihovih dobrin, po vzajemnem sodelovanju za tiste vrednote, ki so skupne vsem narodom in ki tvorijo pojem človeštva.

Pred očmi nam je modna karikatura pravega in zdravega internacionalizma, tista, s katero so tudi pri nas in drugod uganjali grdo demagogijo in širili v množicah nezaupanje do naroda in domovine. Internacionalizem, čigar pristaši so se posmehovali narodnjakom, oznanjujoč in verujoč, da sta domovinsko občutje in narodna zavest znak zaostalosti, manjvrednosti in smešnega malomeščanstva. Internacionalizem, ki so ga poplitvičeni ljudje pojmovali brezbarvno, čisto abstraktno, kot sredstvo in pot k preporetnejemu izenačenju vseh razlik med narodi. Ta miselnja pokveka, čije sorodnik je prav tako degenerirani otrok narodnostne zavesti — nacionalistični šovinizem, se je hranila tudi z naukom pravovernih marksistov, češ da je narodnost samo minljiva tvorba družbe in gospodarskega reda.

Ceprav v naših dneh še divja šovinizem, ki je bil počel v neizmernem odporu zoper izenačujoči internacionalizem, je vendar jasno, da bo iz boja med obema skrajnostima — internacionalizmom in nacionalističnim šovinizmom — zmagovito izšla prerodena narodna misel. Nešteto ultradežnih mežnarjev ji je po vsej Evropi zvonilo na pogreb, toda domovinska in narodna zavest se ni dala ugnati. Mirno jo lahko uvrstimo med sile, ki bodo tudi v bodoče soodločevale v zgodovinskem procesu.

V najbolj revolucionarni državi sveta, kamor so se obračale oči vseh defetistov, v Sovjetski uniji, se nič več ne strahuje domovinskih in narodnih občutij. Nič več ne zardevajo ob misli, da so še vedno Rusi, Ukrajinci itd. Primitivno pojmovano stremjenje po internacionalizmu, ali bolje nacionalizmu je moralo nazaj med utopije. Tudi tu se je pokazalo, da je življenje močnejše od teorij in programov. Danes ni več dvoma, da se najširše množice ruskega ljudstva brez propagande vračajo k narodni in domovinski zavesti. Tako močna je torej vztrajnost sil, ki sicer niso čisto delo narave, a so si pridobile močno zasidrano mesto v človeški naravi.

Tudi drugod je pričel komunizem v nacionalnem vprašanju trobiti na umik. Na nedavnem književniškem kongresu v Parizu je pisatelj A. Gide poudarjal potrebo, da se komunizem zveže z individualizmom in da se narodnostne svojevernosti še poglobi, ker bo samo v različnostih množica mednarodna enota. To pomeni velik prelom z nekaterimi gesli naivnega in v svojem defetizmu nevarnega komunizma, ki tu in tam še straši med našo mladino. Narodna misel je poudarjena tudi v programu francoske leve, ki združuje številne politične skupine. Zmaga zdrave narodne in domovinske misli nad brezbarvno, utopijsko, nenaravno mislijo naivnega internacionalizma razvojnih let že postaja dejstvo. To pomeni znaten korak s skrajnosti v novo sredino.

Prej ali slej se mora ugnati tudi razsizen s svojimi do smenosti pretirani-

## ABESINSKI VALOVI VSAK DAN VEČJI

Angleško nasprotstvo do Italije ne popušča — Listi zahtevajo za-poro Sueškega kanala — Vihar med orientalskimi narodi

Pariz, 30. julija. n. Pariški listi imajo danes zanimive informacije o angleških pripravah, da se prepreči italijansko-abesinska vojna, odnosno onemogoči Italiji aneksija Abesinije.

»Echo de Paris« je objavil članek znanega političnega publicista Pertinaxa, ki razglablja o eventualni zapori Sueškega prekopa in pravi, da ima Anglija po pogodbi iz leta 1888, na katero je pristala tudi sedanja italijanska vlada, izrecno pravico zapreti Sueški prekop za prevoz vojaštva in vojnega materiala. Sueška družba ima tudi pravico ustavljati ladje in jih preiskati. Nadalje poroča list, da se Angličje v Sudanu pripravljajo na pohod v Abesinijo, da si zavarujejo svoje interese. Za vsako ceno nameravajo preprečiti, da bi Italija zasedla gorovje, v katerem izvira Modri Nil.

Po nadaljnjih poročilih nameravajo v Angliji v kratkem ratificirati pogodbo, ki je bila sklenjena z Abesinijo pred dvema mesecema in po kateri bi dobila Anglija pravico zgraditi nasip ob Tanskem jezeru. Širijo se tudi govorice o odstopu egiptskega kralja Fuada, ki je znan italofil in je bil vzgojen v Italiji. Kot njegov naslednik prihaja v poštev njegov nečak princ Muhamet Ali, o katerem se je že za časa Fuadove bolezni govorilo, da je edini kandidat za njegovega naslednika.

»Daily Mail« smatra v svoji pariški

izdaji, da je položaj zelo resen. Večina angleških ministrov nasprotuje stališču Francije, da bi bilo še vedno mogoče najti formulo za mirno poravnavo vzhodno afriške zadeve, in sodi, da je vojna neizbežna.

Francoski varnostni ukrepi

Pariz, 30. julija. AA. Da bi se preprečilo eventualno vznemirjenje obmejnih plemen v francoski Somaliji zaradi italijansko-abesinskega spora, je francoska vlada sklenila ojačiti francoske vojaške enote v Somaliji. V Džibuti bodo odpisali bataljon senegalskih strelcev v popolni bojni opremi. Razen tega bo stacioniranih na somalskih letališčih tudi več letalskih eskadril.

Italijanski minimum je protektorat

Milan, 30. julija. w. Abesinski odgovor Društvu narodov označujejo italijanski listi kot neodkritosrčen in lažnjiv, v ostalem pa nadaljujejo svojo protiangliško kampanjo. »Popolo d'Italia« zaključuje svojo razpravo takole:

V italijansko-abesinskem sporu bi se dala vojna preprečiti le tedaj, če bi Anglija svetovala Abesiniji, naj pristane na protektorat Italije. Abesinija bi lahko zahtevala stičen režim kot Egipt. Jasnno je, da bi bili Abesinci brez angleške podpore pustili in pristali na sporazum, tako da bi ne bilo vojne in nove nesreče.

## Gospodarski načrti vlade

Še pred revizijo političnih zakonov hoče vlada izdati več gospodarskih uredb, v prvi vrsti pa urediti problem kmečkih dolgov

Beograd, 30. julija. M. V političnih krogih vlada veliko zanimanje za bodoče delo vlade v pogledu izpremembe političnih zakonov, za kar je vlada zahtevala in od Narodnega predstavništva tudi dobila pooblastilo. Poleg tega pa so na dnevnem redu tudi pe-reča gospodarska in socialna vprašanja, ki nujno zahtevajo rešitve in ki ne prenesajo odlaganja. Vaš dopisnik je o delovnem programu vlade dobil na merodajnem mestu naslednje informacije:

Vlada stoji na stališču, da je sprememba političnih zakonov zelo važen posel, smatra pa prav tako, da so nujno potrebni novi ukrepi za olajšanje vsega gospodarskega in socialnega življenja. Zaradi tega bo vlada v najkrajšem času, verjetno že prihodnje dni, sklepala o celi vrsti ukrepov gospodarskega in socialnega značaja v cilju poživljenja in pospeševanja celokupnega narodnega gospodarstva, da bi se olajšale gospodarske prilike in tako omogočilo izvajanje pravkar sprejetih proračunskih dvanajstin.

Vprašanja, o katerih bo vlada najprej raz-

pravljala, posegajo v celokupno naše gospodarsko in socialno življenje. Mnogi teh vprašanj bodo rešena z izdajo posebnih uredb z zakonsko močjo na osnovi pooblastil, ki jih je vlada dobila s čl. 63 finančnega zakona. Med prvimi bo vlada izdala novo uredbo, s katero bo definitivno urejeno vprašanje kmečkih dolgov; toda že sedaj je treba naglasiti, da pri tem nikakor ne misli na razdolžitve, kakor se to z mnogih strani zahteva, s črtanjem vsega ali enega dela dolgov. Še le potem, ko bodo rešena najnujnejša gospodarska in socialna vprašanja, bo vlada pristopila k reševanju političnih vprašanj in bo v prvi vrsti sestavila predloge za spremembo političnih zakonov. Snoredno s tem pa bo vlada delala na nadaljnji izvedbi svojega gospodarskega programa ter bo temeljito proučila tudi vprašanje dolgov obrtnikov in trgovcev.

Prva seja vlade, na kateri bodo razpravljali o tem delovnem programu, bo jutri popoldne.

## Amnestija za volilne krivde

Beograd, 30. julija. p. Z ukazom kraljevih namestnikov so bili danes pomiloščeni vsi politični krivci v zvezi s poslednjimi volitvami 5. maja. Amnestija

se nanaša na vsa politična dejanja, izvršena od razpisa volitev, to je 6. februarja, do današnjega dne, ko je bil ukaz objavljen.

## Nizozemska dobi izvenparlamentarno vlado

Alhers vlade ni mogel sestaviti — Mandat ima Colijn, ki se ne bo vezal na parlamentarce

Haag, 30. julija. d. Misija voditelja katoliške stranke prof. Albersa se je ponesrečila. Ko je Albers večeraj dopoldne vrnil kraljici Viljemini svoj mandat, je bil pozvan v avdienco dotedanjih ministrski predsednik Colijn, ki je dobil mandat za sestavo novega kabineta. Politični krogi so z zadovoljstvom sprejeli vest o tej odločitvi kraljice Viljemine, zlasti ker je dobil Colijn nalogo, da sestavi vlado z izvenparlamentarnimi osebnostmi, ki pa lahko ra-

čunajo na sodelovanje parlamenta in ki so znane kot nasprotniki devalvacije nizozemskega goldinarja.

Veliko zanimanje je povzročila prva gesta, ki jo je napravil novi mandat, ko je kot prvega med nizozemskimi politiki sprejel prof. Albersa, ki je v svojo kritiko v parlamentu povzročil padec njegove vlade, in se z njim posvetovali dobri dve uri. Politični krogi sodijo, da silijo izredne razmere oba politika, da se znova približata drug drugemu. Popoldne se je Colijn posvetoval s člani dosedanje vlade, ki so se mu stavili na razpolago v svrhu sestave novega kabineta. Kakor kaže, bo Colijn sprejel v novo vlado le one dosedanje ministre, ki niso parlamentarci. Bržkone bo novo vlado sestavil že noč.

Zanimivo je, da je prenehal odtok zlata iz Nizozemske in da se že kažejo prvi znaki zboljšanja goldinarjevega tečaja. Pravijo, da je to v zvezi s ponovno podelitvijo mandata dosedanjemu ministrskemu predsedniku Colijnju.

## 220.000 kmetov gradi obrambne nasipe

Sangaj, 30. julija. AA. Oblasti so mobilizirale 220.000 kmetov, da bodo postavili jez za zaščito Kiangsuja, ki ga ogroža čedalje bolj naraščajoča Rumena reka.

Glede sestanka sveta Društva narodov v Zenevi piše oficijozni »Giornale d'Italia«: Društvo narodov ne sme postati kitajski zid za razvoj narodov, Društvo narodov ne sme pozabiti japonskega upada na Kijatskem in zapejati oči pred zatiranjem slabših narodov po močnejših. Društvo narodov ne sme zavirati zgodovine.

## Ves Orient „druka“ za Abesince

Ankara, 30. julija. b. Ves turški tisk je začel vidno simpatizirati z Abesinijo. Značilno je, da so se deli številni turški častniki in vojniki najeti za vetop v abesinsko armado.

London, 30. julija. AA. »Times« poroča o vedno bolj naraščajočem pokretu med Egiptčani v prilog Abesinije. Mnogo vpokojenih egiptskih in turških oficirjev, ki živijo v Egiptu, se pripravljajo, da vstopijo kot prostovoljci v abesinsko armado. Med ljudstvom vlada veliko nerazpoloženje, ker so italijanski agenti z nakupovanjem velikih količin žita za italijansko vojsko povzročili, da se je kruh podražil.

Aleksandrija, 30. julija. AA. Tukajšnji poročevalec DNB je dobil informacije, da je koptski patrijarh, poglavar koptsko — krščanske cerkvene zajednice, ki šteje v Egiptu okrog 850.000 pripadnikov, sklical cerkveni zbor, na katerem se bodo opredelili glede italijansko — abesinskega spora. Znano je, da je koptska cerkev v tesnih od-

nosajih z abesinsko krščansko cerkvijo.

Tukajšnja organizacija muslimanske mladine je priredila veliko zborovanje, na katerem je burno manifestirala za Abesinijo in za slogom muslimanov in kristjanov proti italijanskemu imperializmu.

London, 30. julija. AA. Iz Kalkute poročajo, da se je tam vršilo zborovanje za neodvisnost Abesinije. Značilno je, da so na zborovanju složno sodelovali Indijci in muslimani, dasi vlada med njimi v zadnjem času zelo napeto razmerje. Govorniki so na zborovanju ostro napadali italijansko zunanjo politiko in fašistični režim. Čule so se tudi hude kritike nemškega narodnega socializma.

## Novi Lawrence

London, 30. julija. n. Listi poročajo, da se je v Abesiniji pojavil abesinski »polkovnik Lawrence«. To je bivši angleški kapetan Bremley, ki je 16 let živel v abesinsko-sudanskem obmejnem ozemlju. Bremley pozna vse dialekte tamkajšnjih plemen in ga zlasti nomadska plemena zelo spoštujejo, ker jim je v času suše in lakote mnogo pomagal.

## Danes prva seja sveta DN

Zeneva, 30. julija. g. Svet Društva narodov se sestane jutri ob 17. pod predsedstvom sovjetskega komisarja Litvinova na izredno zasedanje, ki se bo bavilo z ureditvijo italijansko-abesinskega spora. Po dotedanjem običaju bo prvi del otvoritvene seje tajen. Angleška delegacija bo imela pred seboj dva glavna cilja: 1. ohranitev miru in 2. ohranitev avtoritete Društva narodov kot organizacije, ki ji morajo narodi obvezno predlagati svoje spore v ureditev.

## Litvinov za Habsburžane?

Maloverjetna informacija praškega lista

Praga, 30. julija. w. »Narodni Politika« piše: V mednarodnem forumu so dobili avstrijski legitimisti nepričakovanega zavezanika. Med dr. Benešem, Litvinovom in zastopnikom Vatikana tečejo že dalj časa pogajanja o konjugatu med Vatikanom in sovjetsko Rusijo. Litvinov je baje pripravljen ravnati se po Beneševih nasvetih, ki igra pri

teh pogajanjih vogo posredvalca. Litvinov pa zahteva da to, naj dr. Beneš spremeni svoje odklonilno stališče, glede restavracije Habsburžanov v Avstriji. Litvinov utemeljuje zahtevo s tem, da bi bila habsburška Avstrija, zvezana s Češkoslovaško nepremagljiva jez proti Nemčiji v srednji Evropi.

## Radikalni program

Za osnovo programu Radikalne zajednice bo služil program, ki je bil izdalen 1. 1933, ko so staroradikalni hoteli obnoviti radikalno stranko

Beograd, 29. julija. v. Današnja »Politika« objavlja program radikalne stranke, kakor je bil sestavljen leta 1933. povodom nameravane obnove strankine organizacije. Ta program je postal pomemben, ker je vzel tudi za načelno osnovo nove radikalne zajednice. Potemtakem bo nova politična grupacija, ki se ustanavlja pod vodstvom radikalov v smislu radikalnega programa iz leta 1933, zastopala naslednja načela:

Stranka je monarhistična in za narodno dinastijo Karadjordjevičev. Ona je za narodno in državno edinstvo, za edinstvo teritorija in edinstveno državljansko. Pri tem bo imela v vidu, da so kraji, iz katerih je naša država sestavljena, živeli v preteklosti svoje posebno življenje in so se pri njih razvile razne administrativne, politične in druge posebnosti. Za razvijanje zavesti državne in narodnega edinstva je treba postopnega, sistematičnega političnega dela. Spoštovati je treba tri imena našega naroda Srb, Hrvat in Slovenec ter njihovo enakopravnost. Spoštovati je njihovo vero, obe pismi in tradicije ter jih zaščititi. Državno aktivnost je treba organizirati in izvajati na način, da ne bo upravičenih pritožb o privilegiranju enih na račun drugih.

Državno upravo je treba tako organizirati, da se poedinim pokrajinam da možnost urejati svoje zadeve lokalnega ali regionalnega značaja: administrativne, gospodarske, socialne in druge, kolikor so te zadeve vezane na poedine kraje in kolikor to ne bi vodilo lokalno upravo v nasprotje z državo. Stranka smatra načelo samouprave širokega obsega kot najboljši sistem za ureditev državne samouprave.

Stranka je za ustavno in parlamentarno ureditev države v demokratskem duhu. Dalje je za čim enostavnejšo in cenejšo administracijo. Zagovarja načelo sodniške neodvisnosti in stalnosti ter je za sistem progressivnega obdavčenja, za razumno štednjo in redukcijo vseh državnih izdatkov.

V gospodarskem in socialnem oziru je program jako neizdelan. Izreka se za pogoje narodne produkcije in za osiguranje zadovoljivih življenjskih pogojev vsem državljanom. Trgovinska politika naj štiti narodno delo in naj sklene take pogodbe z inozemstvom, da bo mogoče izvoz naših izdelkov pod ugodnimi cenami.

Posebno pozornost je posvečati razvoju in izpopolnitvi kmetijstva. Kmetu je treba zagotoviti cenejši kredit ter mu olajšati razdolžitve. Stranka bo podpirala načelo vzajemnosti in solidarnosti med različni stanov in se bo brizala, da se obrtniki in delavci zagotovijo minimum sredstev za življenje in delo. Industrijo, obrt in trgovino je treba usposobiti za solidarno delo in uspešno konkurenco z inozemstvom. Delavsko zakonodajstvo je treba prilagoditi našim domačim prilikam.

V prosvetni politiki povdarja stranka zlasti delo za poglobitev jugoslovanstva kot sin-teze srbske, slovenske in hrvatstva. V ser-skem pogledu zastopa stranka princip spoštovanja verske svobode ter pametno razmejitve svetne in cerkvene oblasti s spoštovanjem državne suverenosti.

Glede vojske in zunanje politike zavzema stranka tradicionalno stališče. Na kraju izjavlja program, da stranka nima in ne more imeti niti verskega, niti plemenskega, niti regionalnega značaja, nego da hoče služiti celokupnemu narodu in njegovi državi.

## Dr. Kožulj ne gre v Radikalno zajednico

Zagreb, 30. julija. n. Listi so objavili pismo narodnega poslanca dr. Marka Kožulja, ki odgovarja na govorice, da se nameravajo neki disidenti bivše HSS priključiti radikalni zajednici gg. Stanojevića, Korošca in Spaha. V pismu pravi, da se moreta smatrati za disidentale on in bivši minister Preka. Za svojo osebo pa izjavlja, da nima nikakega namena vstopiti v to zajednico in da se v njegovem imenu tudi nihče o tem ni pogajal.

## Finančni zakon objavljen

Beograd, 30. julija. p. Današnje »Službene Novine« objavljajo zakon o proračunskih dvanajstih in finančni zakon za leto 1935/36, ki stopita v veljavo 1. avgusta.

## Iz državne službe

Beograd, 30. julija. AA. Vpokojen je dr. Milan Papež, višji svetnik pri načelniku logaškega sreza.

Beograd, 30. julija. p. Za pristava 6. skupine je napredoval dosedanj pristav 8. skupine pri sreskem načelstvu v Slovenjgradu dr. Makso Pohar. — Za računovodjo v deseti skupini pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani je postavljena dosedanja zvanica Marija Lavrenčič.

## Pogreb žrtev eksplozije v Varesu

Turin, 30. julija. AA. V Tainu pri Varesu se vedno razkopavajo ruševine tamkajšnje smodnišnice. Vse kaže, da novih žrtev katastrofe ne bodo našli. Večraj popoldne so svečano pokopali doslej najdena trupla nesrečnih delavcev in delavk. Pri pogrebu je bilo preko 15.000 ljudi.



## Usodni premog

**Ukrepi vlade glede železniških naročil za premog so posebno dalekosežni za slovenske rudnike in rudarje**

Ljubljana, 30. julija.

Uradni komunikacije o dobavi premoga za državne železnice, ki je bil objavljen po včerajšnji seji ministrskega sveta, je vzbudil v vsej naši javnosti največjo pozornost in je v naših delavskih in industrijskih krogih predmet vsesplošnega živahnega komentiranja. Kakor vsako pomlad, so se tudi letos vršila zadnje mesece v Beogradu številna pogajanja med predstavniki vlade in zastopniki naše premogovne industrije in rudarskega delavstva, da najdemo vprašanje dobav vsaj takšno rešitev, da ne bi bili predalekosežno zadeti življenjski interesi naših premogovnikov in rudarjev. Včerajšnji službeni komunikacije, sicer ne navaja nobenega konkretnega sklepa vlade, da smo dobili na naslednje podrobne informacije:

Sklepi ministrskega sveta zadevajo predvsem rudnike in dravski banovini. Kolikor je doslej znano, je država ustavila dobavo premoga pri rudnikih v Velenju, Beli Kraljini in Kočevju, kar bo imelo za posledico, da bodo ti rudniki v najkrajšem času ustavili gibanje, s čimer bo izgubilo delo približno 500 do 600 rudarjev. Kakor večina slovenskih premogovnikov, so bili tudi ti rudniki skoraj izključno odvisni od državnih naročil. V zelo občutni meri pa se bodo znižali kontingenti državnih dobav tudi pri večjih premogovnikih, ki so v posesti TPD. Zaradi tega grozi nevarnost, da bodo tudi rudniki Trbovlje, Hrastnik in Zagorje, ki so doslej obratovali samo po 12 ali 13 dni v poletnih mesecih, odpravili v mesecu po en delovni dan, s čimer bo zasluge rudarjev, ki je bil že doslej daleko pod eksistenčnim minimumom, še občutno padel. Mimo tega pa bo imel sklep vlade, da se premog za državne železnice znižajo cene, nujno posledico, da bodo podjetja skušala znižati delavske mezd.

Komunikacije sicer navaja, da je bilo prometnemu ministru naročeno, naj pri izvajanju teh sklepov pazi zlasti na to, da znižanje cen za dobavo premoga ne bo vplivalo na delavske mezd, vendar pa je vsakomur jasno, da prometni minister nima

nikake neposredne ingerence, da bi mogel preprečiti naskok podjetij na rudarske mezd. V praksi bo torej povsem nemogoče doseči, da to znižanje ne bi imelo nepovoljnih posledic za rudarje. Prav tako daje rudarjem malo upanja tudi obljuba, da se bo pri večjih rudnikih izvedlo to znižanje v roku treh mesecev, da bi delavstvo, ki bi zaradi tega postalo brezposelno, lahko našlo zaposlitev pri drugih rudnikih, pri katerih se bo dobava premoga povečala. Doslej so namreč ostali brez uspeha vsi poskusi, da bi v večjem obsegu preselili slovenske rudarje v revirje na jugu, ki tehnično in socialno v tolikšni meri zaostajajo za nivojem rudarstva v dravski banovini, da naši delavci ne prenesejo te izpremembe.

Posebne tragike je pri vsem tem deležen kočevski rudnik, zavoljo katerega je bivša avstrijska železniška uprava zgradila kočevsko progo, da bi bil njegov premog laže dostopen eksploataciji.

V prejšnjih letih se je premog iz rudnikov dravske banovine s pridom uporabljal po vsej državi, v novejšem času pa je ostal njegov odjem omejen samo na ljubljansko in zagrebško železniško direkcijo, češ da so ostale direkcije od dravske banovine preveč oddaljene in je prevoz predrag. Kljub temu pa vsa zadnja leta dovažajo prav do Ljubljane tudi premog iz timoškega bazena, ki je gorljiv samo v mešanici s trboveljskim, pa ga vendar pošiljajo 900 km daleč.

Najavljeni ukrepi ministrskega sveta pomenijo izredno hud udarec za vso našo premogovno industrijo in za naše rudarje. Z razvojem gospodarske krize je od leta 1929. pa do danes padla produkcija premoga v naši državi od 100 na 72,4%, v rudnikih dravske banovine pa od 100 na 51,6%. Dravska banovina je pred šestimi leti krila še 46,2% vseh dobav za državne železnice, že lani pa je padlo to število na 27%. Medtem ko je bilo še pred šestimi leti zaposlenih v vseh rudnikih TPD 8977 rudarjev, jih je bilo leta 1933. ko je znana banovinska komisija proučevala razmere po kolonijah in obratih, samo še 4636, do danes pa je ta številka še občutno padla.

## PRI ZAPRTJU IN MOTNJIH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

## Zakaj nastajajo stavke

**Objava Delavske zbornice v Ljubljani**

Delavska zbornica nam pošilja v objavo naslednji komunikacije:

Na področju Delavske zbornice v Ljubljani zaznamujemo večje število delavskih stavk. To stavkovno gibanje delavstva se z raznih strani čisto krivo tolmači. Zato so podpisana zbornica in vse pri njej zastopane strokovne organizacije sklenile da ti tole pojasnijo:

Stavke so izbruhle v glavnem zaradi skrajno nizkih mezd, slabih delovnih pogojev, zaradi kršenja delovnih pogojev in neizvajanja socialno zaščitne zakonodaje, zlasti neprimerne ravnania z delavstvom ter ignoriranja zakonitih zahtevkov in oblastveno priznanih strokovnih organizacij.

Vse stavke imajo samo obrambni značaj in so pri njih sodelovale in se sodelujejo vse pri Delavski zbornici registrirane zveze delavskih strokovnih organizacij.

Stavkovno gibanje povzroča predvsem nelojalna konkurenca, ki gre na račun delavskih mezd. Nivelizacija mezd je stalna zahteva vseh delavskih zbornic in državi in vseh delojemalskih organizacij. Zato je nujno potrebno, da se čimprej sprejme in uveljavi zakon o minimalnih mezdah.

Zato moramo naglasiti, da stavke ne bi zavzemale takega obsega, če bi oblasti posredovale pravočasno in v večjo odločnostjo — zlasti v pogledu izvajanja delavske zaščitne zakonodaje in ščitile upravičene težnje socialno šibkejših, ki so v tej težki gospodarski krizi izpostavljeni največjim izkoriščanjem. Delavstvo ne more nositi vseh bremen sedanjega časa. Delavci in

njihove družine žive v skrajni bedi in pomanjkanju.

Dokler bodo vladale take razmere in dokler bo trajala nelojalna konkurenca na račun delavskih mezd, bo delavstvo prisiljeno, da se brani in da se za izboljšanje svojega nevarnega položaja ter za ohranitev osnovnih pravic, poslužuje tudi zadnjega sredstva — stavke.

Tako se glasijo komunikacije delavske zbornice, ki so ga podpisali tudi vsi trije klubi članov Delavske zbornice. Nad vse zanimivo bi bilo, ako bi Delavska zbornica na osnovi svojega stališča, obrazloženega v tem komunikatu, povedala svoje mnenje tuda o stavki, za katero senaša javnost momentano najbolj zanima, ker je po svojih posledicah najbolj vidna, to je o stavki v slovenskih tiskarnah.

Gornji komunikacije Delavske zbornice je namreč, čeprav ga je v imenu narodnega kluba podpisal tudi g. Kosem, ki je ob enem vodja tiskarniških nameščenec, direktno obsodba tiskarniške stavke. Kajti voditelj tiskarniških nameščenec, ki so izbrali to usodno borbo, se ne morejo sklicevati na nobene izmed okolščin, ki jih Delavska zbornica navaja kot vzroke stavk. Oni ne morejo trditi, da so šli v boj »zaradi skrajno nizkih mezd« ali zaradi »slabih delovnih pogojev«, »neprimerne ravnania z delavstvom« i. t. d.

Iz komunikacije Delavske zbornice je torej dovolj jasno razvidno, kako lahkomišno in neodgovorno so voditelji stavke organizacije posnali tiskarniško delavstvo v sedanjo brezupno borbo.

## Železniški pragoi v naši aferi

Sodišče v Osijeku je po dvodnevni pavzi — sobota in nedelja — v ponedeljek nadaljevalo razpravo o naši aferi. Kakor smo že poročali, je zdaj na vrsti zadnje poglavje obtožnice, ki obravnava podkupovanje državnih uradnikov. Generalni direktor »Našičke« Aleksander Sohr je bil v ponedeljek zaslišan predvsem o dobavi železniških pragoi in o nagradah, ki jih je »Našička« izplačevala državnim zlasti železniškim uradnikom ob raznih prilikah, posebno pri prevzemanju pragoi in ob novem letu. Na predsednikovo vprašanje, kako visoke so bile noveletne nagrade državnim uradnikom, je Sohr odgovoril, da niso presegale vsote 10.000 Din. Na predsednikovo pripombo, da so nekateri dobivali tudi po 100.000 Din je Sohr to priznal, rekoč, da se je višina nagrade ravnala po poslovnem uspehu. Ako je bil uspeh kakkega posla večji, je »Našička« dotičnemu državnemu uradniku izplačala tudi nagrado 40.000, 50.000 in celo 100.000 Din. Semterjaj so se nagrade izplačevale tudi v naravi, t.j. dajala so se drva, parketne deske itd., ako so to dotični uradniki želeli. Tudi te dajatve so se nato knjižile v denarju. Predsednik je obtožencu predložil razna pisma, ki so jih pisali pojedinci višji funk-

cionarji »Našičke« in ki so bila svojočasno zaplenjena pri hišnih preiskavah.

Eno izmed teh pisem je pisal direktor dr. Bratanić uradu »Našičke« v Beogradu. Dr. Bratanić pravi o tem pismu, da se je dogodila neke železniške nesreče, pri kateri je bila smrtno ranjena ena oseba. Ugotovilo se je, da so bili vzrok nesreče slabi pragi. Te prage je dobavila »Našička«. Zato ni izključeno, da se bo proti njej uvedlo kazensko postopanje. Dr. Bratanić poudarja, da je dobil te informacije diskretno od zanesljive strani in odreja, da je treba napraviti pri ministrstvu korake, da se ta akt enostavno vrže v koš, ker bi imela vsaka druga rešitev neugodne posledice za »Našičko«. Obtoženec Sohr je izjavil, da o tem pismu ničesar ne ve in da mu tudi ni znano, na kateri gododek se nanaša. Isto je izjavil tudi glede drugih pisem zlasti glede onega, v katerem se centrali Našičke v Zagrebu sporoča, da zahtevajo člani komisije za prevzemanje žel. pragoi nagrado po 12.000 Din in da se jim lahko odobri nagrada po 10.000 Din.

Predsednik je končno še prečital pismo, v katerem dr. Bratanić med drugim piše: »Direktor »Našičke« v Beogradu Lovrić znanja da je v vrsti direktorjem Herzović



**Zoper odebelelost**  
uporabljajte neškodljive  
**SLATINSKE TABLETE**

za shujšanje

sestavljene iz naravnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvajala: lekarna

**Mr. Bahovec, Ljubljana.**

V vseh lekarnah 100 tabl. 46.— Din,

200 tabl. 74.— Din

Keg br. 142/3 od 10. VII. 1934.

Kovascu in Kluniju podana ovadba radi vohunstva na korist Madžarske in da je neki uradnik v ministrstvu obljubil, da bo »Našičko« takoj obvestil, čim dobi v roke dotični akt.

Na predsednikovo vprašanje, ako mu je ta afera znana, je Sohr tudi to zanikal.

Na vprašanje drž. tožilca dr. Maurovića, ali je res, da so posamezne komisije semtertja potrdile, da so prevzele železniške prage, ki jih vohbe niso niti videle, je obtoženec odgovoril, da to absolutno ni res.

## Beleške

„Politikine“ informacije

Ločim poskusa »Slovenec« na razne načine oslabil globoki vtis akcije nekaterih izrazitih jugoslovenskih politikov, ki se je pričela zadnje dni v Beogradu, ter podkisa govoru dr. Andjelina neke tendence, ki jih prav gotovo ni imel, je sprejela vsa beogradska politična javnost to akcijo z velikim interesom. To ugotovlja tudi »Politika«, ki poroča, da se je pričela resna akcija za zbiranje jugoslovenskih nacionalnih elementov. V kaki smeri se bo vršila ta akcija, za sedaj še ni gotovo. Sprva se bo najbrž poskusilo z reorganizacijo JNS, če bi se pa ta poskus ponesrečil, se računa že sedaj, da bodo jugoslovensko usmerjeni ljudje pristopili k organiziranju nove stranke, ki bi imela nacionalističen karakter, toda brez kakih fašističnih primesti.

Tem svojim informacijam pristavlja »Politika«, da bo imela započeta akcija zaslobo tudi med Srbijanci, kjer je mnogo odličnih politikov, ki se ne mislijo vrniti več v nobeno staro, četudi morda za današnje prilike adaptirano stranko.

Dalje objavlja »Politika« razgovor s senatorjem dr. Angjelinovićem, ki je dejal med drugim: »Zadnje čase smo se prijatelji razgovarjali o položaju, ki nas resno skrbi. Svoje stališče smo obrazložili že v zadnjem govoru v senatu, kjer sem rekel, da bomo podpirali vsako stremiljenje za pomirjenjem in normaliziranjem naših političnih prilik, prav posebno pa še stremiljenje, da se hrvaško vprašanje definitivno reši. Toda pri tem vztrajamo neomajno na temeljih politike jugoslovenske ideologije in zahtevamo čisto situacijo in jasn program. Ako se na odgovornih mestih forsira povratek k stari politični strankam, mi tega sedaj ne moremo preprečiti. Toda ne more se pričakovati od nas, da bi taka stremiljenja podpirali. Mi bomo zavzeli svoje stališče ter pričeli z delom na novih temeljih in v skladu z novimi prilikami. Jugoslovenski elementi so danes v državi moralno in številčno tako jak činitelj, da ne bo težko najti instrumenta, s katerim bodo mogli nastopiti v javnem življenju ter braniti svojo ideologijo.

**Francosko odlikovanje direktorja Avale**

Beograd, 30. julija. Predsednik francoske republike je odklikoval s častniškim križem legije časti dr. Svetislava Petrovića, ravnatelja Agencije Avale in b'šega dolgoletnega novinarja v Parizu.

Sokolsko društvo Ljubljana III. je v svoji seji dne 25. t. m. sklenilo, da se udeležijo proslave v Zürich 4. t. m. Vožnja in prehrana 30. Din za osebo. Članstvo brez izjeme v slavnostnem kroju. Kdor se želi udeležiti, naj javi svojo udeležbo načelnstvu Sokola III. Uprava.

## Davisov pokal

Anglija : Amerika 4 : 0.

London, 30. julija. b. V finalnem turnirju za Davisov pokal so si danes Angležji v tretjem singlu osvojili še četrto točko. Austin je porazil mladega Budgea precej gladko v štirih setih. Stanje je torej 4 : 0 za Anglijo.

## Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za sredo: Oblačno, mestoma deževno. Temperatura bo še padla.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Polagoma manj oblachno, toda še ne posebno toplo in vetrovno.

## Gospodarstvo

**Zaposlenost v posameznih gospodarskih panogah**

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja sedaj tudi podatke o gibanju števila zavarovanih delavcev in nameščenec v posameznih gospodarskih panogah v mesecu juniju. Kakor smo že pred tedni poročali, se je od maja na junij povprečno število zavarovanega članstva povečalo za 1923 na 82.490. Kakor v maju je tudi v juniju povečanje zaposlenosti pripisati sezonskemu oživljenju gradbenega delavstva. Tako je število zaposel. delavcev pri gradnjah nad zemljo naraslo za 373, pri gradnji cest in vodnih zgradb za 244 in v industriji gradbenega materiala za 561. Sezonski prirastek beležimo tudi v stroki gostinskih obratov za 193 zavarovancev in v gozdno žagarski industriji za 183 zavarovancev. Od gospodarskih panog, ki beležijo od maja na junij nazadovanje je omeniti tekstilno industrijo, ker se je število zavarovancev zmanjšalo za 68 (lani smo beležili prirastek 239 zavarovancev).

V primeru z lanskim letom smo imeli letos v juniju za 513 zavarovancev manj. Če-

prav smo zadnje mesece beležili precejšen sezonski prirastek zaposlenosti v gradbenih strokah, vendar beležijo baš testroke manjše število zavarovancev nego lani. Tako je pri gradnjah nad zemljo letos za 1080 delavcev in nameščenec manj nego lani, (za 20,9%) in pri gradnjah cest in vodnih zgradb za 549 (za 18,1%). Le v industriji gradbenega materiala imamo letos za 394 zavarovancev ali 8,9 % več nego lani. Precejšen primanjkljaj nasproti lanskemu letu vidimo tudi v gozdno — žagarski industriji, namreč 660 zavarovancev ali 8,8%. Med gospodarskimi panogami, ki zaznamujejo poslabšanje, je še omeniti tekstilno industrijo, ki ima letos za 678 zavarovancev ali za 5,3% manj nego lani. Zboljšanje nasproti lanskemu letu pa vidimo v kemični industriji, (202 zavarovancev ali 11,6%) v usnjarski industriji (251 zavarovancev ali 15,8%), nadalje v čevljarški industriji (101), v oblačilni industriji (242), pri občinskih obratih (180), v trgovini (458) in pri hišni služinčadi (445).

## Gospodarske vesti

Pred novimi pogajanjimi z inozemskimi lastniki naših oblagajev. Kakor znano je naša država pred tremi leti zaradi transference težko sklenila z inozemskimi imetniki obvezne naših zunanjih posojil sporazum, po katerem dobivajo imetniki oblagajev 90% zapadlih obresti v takozvanih funding oblagajev. 10% pa v devizah ali pa po želji inozemskega imetnika 100% v internih dinarjih. Ta sporazum bo 14. avgusta potekel. Kakor poroča velika francoska organizacija obligacionarjev Association Nationale des Porteurs Français de Valeurs Mobilières je naša država predlagala, da se prično v septembru nova pogajanja z odborom za zaščito francoskih imetnikov naših obveznic.

Povečanje španskega uvoza lesa. Letos se je uvoz lesa v Španijo občutno dvignil. Španija je v prvih petih mesecih uvozila 63.786 kubnih metrov gradbenega lesa nasproti let 38.509 v istem razdobju lanskega leta. Na tem večjem uvozu pa žal naša država ni participirala in se je uvoz lesa iz Jugoslavije celo skrčil od lanskih 13.109 na 12.173 kubnih metrov. dočim beleži Švedska povečanje od 22.314 na 43.317 kubnih metrov.

Velik napredek avstrijskega mlekarstva. Avstrijsko kmetijsko ministrstvo objavlja zanimive številke o napredku avstrijskega mlekarstva. Od leta 1923. do 1934. se je število krav sicer povečalo le od 1.075.000 na 1.210.000, pri tem pa je povprečna produkcija mleka od posamezne krave narasla od 1700 na 2100 litrov na leto. Skupna produkcija mleka je narasla v teh 10 letih od 1827 na 2541 milijonov litrov, kar je pripomoglo k temu, da je uvoz mleka, ki je znašal leta 1925. še 340.000 stotov, zadnja leta skoro decela prenehal. Uvoz masla je nazadoval od 21.000 stotov v letu 1926. na 715 stotov v lanskem letu, pri čemer pa je treba upoštevati, da je medtem postala Avstrija izvozna država za maslo in je lani izvozila že 32.000 stotov masla. Uvoz sira se je skrčil od 46.000 stotov v letu 1924, na 7700 stotov v lanskem letu, izvoz sira pa je lani dosegel 17.500 stotov.

Izvoz ščetin. V svrhu pravilnega in enakega postopanja pri izvornem carlinjenju na pol predelanih prašičjih ščetin, ki služijo za izdelavo ščetk, je finančno ministertvo izdalo naslednje pojasnilo: Prašičje ščetine, oprane in očiščene, zložene po dolgem in stisnjene v snočice, se ne smatrajo kot surovina, nego kot napol predelano blago, ki kot tako ni izrecno omejeno v izvozni tarifi ter zato zanj ni treba plačati izvozne carine.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. avgusta ponudbe glede dobave 4000 kilogramov strojnega olja, 3000 kg. baceina, 500 m. usnjatih jermen, razne žice in vijakov. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 1. avgusta ponudbe glede dobave delov za bencinske svetilke. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 11. avgusta ponudbe glede dobave pločevine do 12. avgusta glede dobave kovinskega materiala in lesa do 13. avgusta pa glede dobave pil. — Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 16. avgusta ponudbe glede dobave platna, jeklenih vering in usnja. — Dne 17. avgusta se bo vršila pri direkciji državnih rudarskih podjetij v Šarjevu oterna licitacija glede dobave motorjev. — Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani sprejema do 25. julija ponudbe glede dobave sena. do 15. avgusta pa glede dobave ovsin slame. — Dne 27. avgusta se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu oterna licitacija za dobavo

medeninastega materiala. — Dne 24. julija se bo vršila pri komandi 1. kolosarskega bataljona v Ljubljani licitacija za dobavo mesa.

## Borze

30. julija.

Na ljubljanski borzi je deviza New York danes popustila. Slabši je bil tudi London. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 8,73 — 8,83. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,77 in v angleških funtih po 233,64. V grških bonih je bila ponudba po 34,50 in v španskih pezeta po 5,85. Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca o vojni škodi nadalje mirna in se je blago nudilo za kaso po 370 (v Beogradu promet po 368 — 367). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

## Devize

Ljubljana, Amsterdam 2053,88 — 2968,47, Berlin 1752,77 — 1766,65, Bruselj 736,69 — 741,75, Curih 1424,22 — 1431,29, London 215,77 — 217,83, New York 4322,52 — 4358,83, Pariz 288,18 — 289,62, Praga 180,76 — 181,86, Trst 356,81 — 359,90.

Curih, Beograd 7,00, Pariz 20,2250, London 15,1650, New York 305,75, Bruselj 51,86, Milan 25,0750, Madrid 41,90, Amsterdam 207,35, Berlin 123,30, Dunaj 58,65, Stockholm 78,20, Oslo 76,20, København 67,70, Praga 12,6950, Varšava, 57,8250.

## Efkti

Zagreb. Vojna škoda 370 bl., za avg. 366 — 368, za septem. — dec. 370 bl., 7% invest. 81 bl., 4% agrarne 46 bl., 7% Blair 68,50 — 70, 8% Blair 75,50 — 79,50, 7% Drž. hip. banka 73 den., 6% begluške 62,50 — 63, Narodna banka 5800 den., PAB 228 den. Trboveljska 90 — 95.

Beograd. Vojna škoda 365 — 366 (366 — 367), 4% agrarne 46,50 bl., 7% stabiliz. 83 bl., 6% begluške 65 — 65,25 (65,25 — 65,40), 8% Blair 78 bl., 7% Blair 69,50 — 69,75 (69,50), Nar. banka 5800 — 5825, PAB 228 — 228,50 (227,50).

Dunaj: Staatseisenbahngesell. 23,60, Trboveljska 11,90.

## Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 30. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za sept. 90,50, za dec. 91,75, za maj 92,50, korusa: za sept. 81,50, za dec. 73,375, za maj 66,75.

+ Novosadska blagovna borza (29. t. m. Tenden. nespr. Pšenica nova: baška ladja Tisa, 79 kg za julij 126 (za avg. 131, za sept. 134, za okt. 137); ladja Begej 79 kg, 124 (129, 132, 135) baška in banatska ladja Dunav, 78 kg, 123 (128, 132, 134); sremška ladja Dunav, 77 78 kg 116,50, (121,50, 124,50, 127,50); gornje baška in gornje banatska, 79 kg 129 (125, 128, 132); baška, 78/79, 118 (123, 126, 129); banatska 78/79 kg 117 (122, 125, 128); sremška in slavonska, 78 kg 110 (115, 118, 121). Rž: baška 104 — 106. Jecmen: baški, sremški, novi, 64 kg 88 — 90. Oves: baški, sremški, slavonski novi 84 — 86. Korusa: baška 79 — 80, baška nova 75 — 77. Moka: baška »Og« in »Ogg« 190 — 210, »2« 170 — 190, »5« 150 — 170 »6« 130 — 150, »7« 110 — 120, »8« 90 — 95. Otrobi: baški 78 — 80.

+ Budimpeštanska termiska borza (30. t. m.) Tendencia stalna, Pšenica: za okt. 15,09 — 15,10; korusa: za avg. 12,30 — 12,33, za sept. 12,37 — 12,40.

## BOMBAZ.

+ Liverpool, 29. julija. Tendencia mirna. Zaključni tečaji: za julij 6,59 (prejšnji dan 6,59), za okt. 6,21 (6,21).

+ New York, 29. julija. Tendencia komaj stalna. Zaključni tečaji: za sept. 11,42 (11,53), za dec. 11,37 (11,48).

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčnoljubljena in predobra soproga, oziroma mati in sestra, gospa

**Elizabeta Dovgan**

soproga viš. činovnika drž. žel. v pokoju

v torek, dne 30. t. m. po kratki bolezni, prevadena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 1. avgusta 1935 ob 3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Pirano, čes. Budejovice, dne 31. julija 1935.

Rudolf Dovgan, soprog, Marija, hčerka, Emilie Porsch in Benno Sedmak — sestra in brat.



# Naši kraji in ljudje

## Po vrnitvi iz Križne jame

Obilo znanstvenih problemov čaka zdaj rešitve



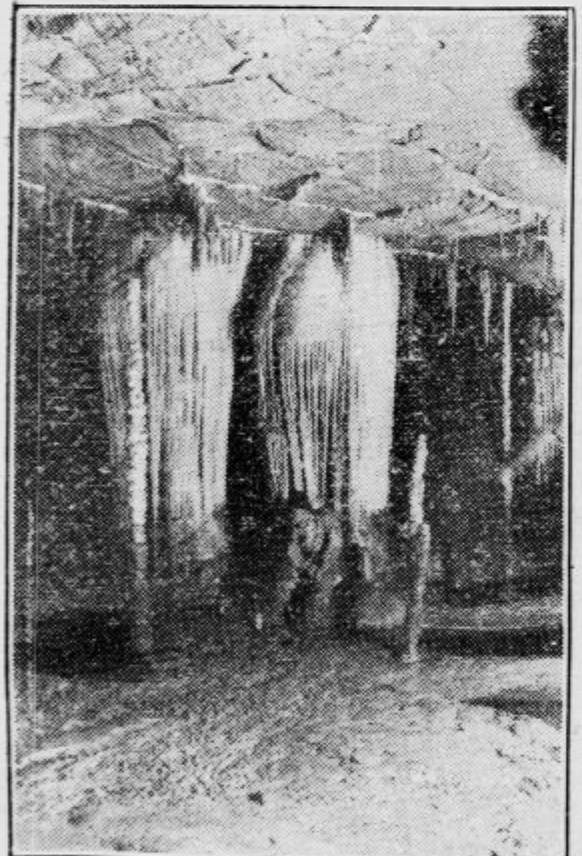
»Brodovje« prve merilne skupine z veliko in več malimi barkami prodira dalje od Kalvarije proti Križni gori

Ljubljana, 30. julija. Ekspedicija v čudovito Križno jamo na Notranjskem je zaključila svoje delo po točnem načrtu in se vrnila v Ljubljano. »Jutro« je v nedeljo priobčilo izčrpano poročilo o prvih dneh dela v jami. Jamo pa so obiskali še tretjič, in sicer: raziskovalna, druga, tretja in četrta merilna skupina od petka ob 21 preko noči do sobote popoldne, — prva merilna skupina, ki je tokrat pomagala šezn. Kothušek, pa od sobote opokine do nedelje opokine, ko so vsi udeleženci zaključili svoja dela in se odpravili z vozom in z vsemi pripravami vred na postajo na Rakeku.

Raziskovalna skupina je tokrat raziskovala številne stranske rove, bila pa je v pomoč merilcem, da so mogli dokončati delo in so skupaj do sobotnega popoldne znosili vse instrumente, čolne in druge pripomočke do izhoda iz jame, kjer so že čakali vozovi za prevoz. Merilne skupine so dokončavale vse podrobnosti in so izmerile s pomočjo balončkov mnogo višin. Vse delo je nadzoroval višji svetnik inž. Hočevar, ki je članom tudi vsestransko pomagal.

Prva merilna skupina je svojih poslednjih 24 ur v jami dobro izkoristila. Merjenje je hitro napredovalo, saj jim je bil v pomoč še en inženjer merilec in so dežali z dvema aparatom. V glavnem vodnem predoru od Kalvarije so prodrli 450 m daleč do Križne gore. Izmerili so Kalvarijo, ogromen piramidast podor 30x70 m z velikih skal, deloma močno že zakopanih. Velike razpoke pričajo, da se težko skladovje večno izpreminja, sedela in spet narašča s skalami in kapniki, ki se znova podirajo nani.

Od tu dalje je vodna gladina neprekinjena, že po 30 metrih od Kalvarije pa se prehod tako zniža, da sega strop komaj 65 do 60 cm nad vodo, kar je merjenje še prav posebno oviralo. Iz tega severovzhodnega rova veje močan prepih, ki je majhni čolnček brez odpora kar poganzal nazaj proti Kalvariji. Ob bregovih posebno na zavojih, je mnogo naplavljenih mivke, ob stenah pa so krasni kapniki. Voda je 2 do



Kapniške tvorbe v Križni jami v marsikaterem pogledu presegajo znamenitosti Postojnske jame

3 metre globoka, pod Križno goro ostro zavijajoči rov pa ima zasigano dno.

Križna gora na koncu rova je velik podor, ki je videti kakor majhna gora. Navaljeno skalovje je črno zasigano, močan prepih bida sklepati, da je blizu seden ali še več neznanih izhodov, brzokone mnogo manjših od glavnega vhoda, ki pa vendar zadostuje za tako temeljito ventilacijo rova.

Od Križne gore so raziskovalci lani prodrli še 600 do 700 metrov dalje do Kristalne gore a ta pot tokrat ni bila na sporedu raziskovanj. Skupina je ob 8 zjutraj nastopila s Križne gore pot proti izhodu in je imela še mnogo dela s prenašanjem čolnov in instrumentov iz jame.

Ekspedicija je dovršila posebno zanimivo opazovanje gibanja vode. Stanje vode v drugem do šestem jezeru se vse dni ni izpremenilo. V soboto, kose je prva merilna skupina napotila zadnjič na delo, je bilo še prav tako, le množina iz jezera v jezerce pretakajoče se vode je bila manjša. Pri povratku v nedeljo pa je bilo opaziti, da je voda v jezeru padla za 7 do 20 cm in so bili tudi pretoki suhi. Nerazumljivo je, zakaj ta nagli in nenadni odtok vode, še bolj pa, kod je voda odtokla, ko je bil dotok prej mnogo manjši, kakor pa množina vode n. pr. v velikem petem jezeru, ki je odtokla v ptičkih 20 urah in je vodna gladina usahnila za 20 cm.

Zanimiv pojav so tudi netopirji, ki so jih

naj bi pač posvetili tej jami svojo pozornost in se s podporami oddolžili jamarjem za trud. Sploh bi bilo potrebno, da bi se začela za jameko krasoto obsežnejša propaganda in naj bi ji tudi država posvetila večje zanimanje. Kaj vse stori Italija za postojnsko jamo!

V jamo še vedno prihajajo jamski »ro-parije«, ki so se spravili nad velike kapnike. Sekajo jih, žagajo, odnašajo, prodajajo. Drugi iščejo razne redke živalce, zlasti žuželke. Po nekaterih rovih so že vse prebrskali. Nekdo je nabral že čedno zbirko jamskih žuželk, od katerih je samo en redek eksemplar prodal za 3000 Din. Zlasti oni, ki računajo na živahnejši tujski promet, naj ukrenejo vse potrebno za zaščito Križne jame.

## Nacionalni šahovski turnir v Ljubljani

Ljubljana, 30. julija.

Slovenska šahovska zveza je že skorod končala priprave za nacionalni šahovski turnir, ki se bo pričel v ponedeljek 5. avgusta v restavraciji »Zvezdica«. Ban dr. Puc in župan dr. Ravnikar sta posebni deputaciji, ki ju je obiskala, obljubila pomoč. Drevo bo zadnja seja odbora, kjer bodo razpravljali še o vseh podrobnostih turnirja, posebno o številu udeležencev. V nedeljo bo pod predsedstvom g. dr. Stevana Čirčja, predsednika Narodne skupščine in jugoslovenskega šahovskega mojstra, občni zbor Jugoslovenske šahovske zveze, zvečer pa žrebanje igralcev. V ponedeljek se bo pričelo I. kolo turnirja. Da omogoči slehernemu dostop k turnirju, je odbor določil prav nizko vstopnino. Dnevne vstopnice bodo po 5 Din, permanentne, ki veljajo za ves čas turnirja, pa po 15 Din.

## Svečanost pri ruski kapelici na Vrščicu

Kranjska gora, 30. julija.

Anina nedelja je bile sončne, kakor smo jo le mogli želeli. Dan je že bil visoko, ko je izletniški vlak pripeljal v Kranjsko goro množico, željno užtkov v prirodi. Truma izletnikov se je usula po cesti mimo kopališča Jasne in je bodro nadaljevala pot proti Vrščicu k skromni vsako.

znanega junaka. Po končanih molitvah je spregovoril predsednik Ruske Matice iz Ljubljane, ki oskrbuje kapelico. Z besedami, ki so poslušalce mogle ganiti do solz, se je govornik spomnil Viteškega kralja, iskreno dobrega pokrovitelja vseh ruskih izgnancev, ki živijo v Jugoslaviji. Zahvalil se je vsem, ki so količkaj pripomogli, da se je tudi letos svečanost obnovila. Njegove besede v slovenščini so zvene le mehko, ljubše. Ves ginja pa je bil, ko se je v ruskem jeziku spominjal onih bratov, ki so že došli. Zelo pomembne so nadalje bile besede dr. Gračnerja iz Ljubljane, nakar so se še drugi govorniki z bolestjo spominjali mrtvih bratov. Okoli popoldne je bila skromna svečanost končana in otožni smo se razšli v premmno smeri z Vrščica.

## Gasilsko slavlje na Pohorju

Sv. Lovrenc na Pohorju, 30. julija

Iz našega lepega planinskega kraja se v listih le redko oglašamo. Letoviščarska sezona je v polnem razmahu, prišlo je k nam precej tujcev na oddih. Vse pa z zanimanjem pričakujejo 4. avgust, ko pridedijo naši marljivi gasilci svojo veliko društveno proslavo, združeno z blagoslovitvijo nove motorne brzgalne po gosp. knezoškovo dr. Ivanu Tomažiču, in z župnim žetom mariborske gasilske župe. Slavnost bodo obiskale tudi druge tovariške gasilske čete. Cerkveni obredi se prično popoldne ob 10 uri, nato blagoslovitev brzgalne, kateri bodo kumovale gge. Truda Kvačova in Lauričeva ter gđc. Zora Skerbinčkova. Popoldne ob 14. bo velika gasilska vaja, nato pa na prelepem šolskem vrtu velika narodna prireditev z najpestrejšim sporedom. Za brezplačni prevoz od postaje in trg je preskrbljeno. Vabimo izletnike, da obiščejo ta dan naš lepi planinski sv. Lovrenc na zelenem Pohorju, kjer jih bo razvedril čist planinski zrak, dobra pijača in jedača in vsestranska zabava. V primeru, da bi se nad nami razrdil Jupiter Pluvius, bo slavnost preložena na naslednjo nedeljo. Naše društvo obstoji že 58-let in zasluži vse priznanje.

## Avtomobilska nesreča finančnega direktorja

Gornja Radgona, 30. julija.

V ponedeljek se je mudil na inšpekcijskem potovanju v ljubotemsko - radgonskem srezu finančni direktor g. Avgust Sedlar. Ko se je s svojim avtom peljal iz Slatine Radencev proti Gornji Radgoni, se je na ostrem ovinku banovinske ceste Šralovci - Mele pripetila avtomobilska nesreča, ki pa



## Premalo dežja

Ljubljana, 29. julija.

Skoroda smo letos že pozabili na običajne poletne nevihte z krepkimi nalivi, prelomi oblakov in nerednimi poplavlami. Saj je dan za dnem, z le redkimi presledki že ves drugi poletni mesec jadralo po večini brezoblačnem nebu žgoče sonce in neumljeno izsirkavalo že itak preskopo vlago iz izmozgane zemlje. Tisti redki pljuski, ki jih je julijsko nebo izcedilo na željno, koprnečo zemljo, so bili tako skromni, da se je ob komaj zaznavnem ohlajenju, kar mimogrede že drugi dan znova razlila armada kopalcev na obrežja pretoplih voda.

Res blažena sezona radostnega živčava kopalcev pa ni našla v zdržni sončni pripeki — vselega priznanja našega kmeta, katerega obdelana zemlja poznih pridelkov in izsušeni travniki ne bodo zadosti donosni. Kakor v življenju sploh, se prav tu še bolj križajo ekstremi prirode, ki preveč zategnjeni v eno smer vselej nekomu koristijo, drugemu obenem tembolj škodujejo.

Drugi poletni mesec gre h kraju in že ni prepozno, da se zdrami ob zadostni moči rasti in zorenju poznih pridelkov. Vsak dežek, ki pronicne v zemljo, prinaša s seboj blagodat, ki obenem z ohladitvijo ozračja pozivi tudi človeka. Res da tudi današnja moča ne bo bog ve kako izdatna, komaj da je pobrala največji prah s cest. Prinesla pa je s seboj vsaj začasno prijeten hlad in preskalo visoko stopnjevano vročino minilnih dni.

Po rekordnem višku Vidovega dne, ko je Ljubljana zaznamovala 37,5 stopinj v senci, je po vztrajni pripeki minilnih dni večraj živo srebro spet zlezlo na 33,5 stopinj Celzija. Najbolj vročemu dnevu julija pa je danes sledil vremenski preokret. Že v nedeljo je močan zračni vrtnec črpal iznad Sredozemskega bazena vztrajen, topel jugozapadni, ki se je umiril šele sinoči, ko je že bližnja vlažna depresija s severa poglala k nam osvežujoči severozapadni. Le s težavo pa se je nabralo toliko moče, da se je vsilil na zemljo prepotrebni, rahli dežek.

Prav kakor že dvakrat v tem mesecu, je vdor vlažnega območja s severozapada prignal vročino, obenem pa le skopo poškropil zemljo. Z večerajšnjega viška 33,5 stopinj je danes živo srebro zdrknilo za polovico na 16 stopinj Celzija. Le malo je verjetno, da bi se trenutno vremensko stanje tudi tretjič izneverilo dosedajni smeri, tako da bodo pasji dnevi prinesli solca željnimi rajši še preveč ko premalo blagodat svojega proslulega gospodstva.

Hmeljarjem v Savinjski dolini je današnji dež, ki je prav izdatno namočil zemljo, prinesel rešitev vprav pred grožnjo katastrofo zaradi rdečega pajka (tetranihus). Nasadi so si znova opomogli in obetajo najlepši pridelek.

Susa je že grozila, da bo popolnoma uničila posebno krompir, fižol, koruzo in zelje. Po nekaterih krajih že dva meseca ni bilo dežja in tam je zemlja globoko razpokana. Kmetje žele, da bi deževalo nekaj dni, kajti le tako bi se zemlja dobro namočila.

## Slovenec — županski kandidat v Clevelandu

Milijonsko mesto Cleveland, kjer ima volilno pravico okrog 20.000 jugoslovenskih naseljencev, bo imelo letos med županskimi kandidati tudi Slovenca — mestnega sodnika Franka Laušeta. Frank Lauše je v Clevelandu rojeni Slovenec ter splošno znan kot poštenjak v javnem udejstvovanju. Pri volitvah za mestne sodnike je od vseh kandidatov dobil največ glasov. Ugledni javni delavec je ponosen na svoje slovensko pokolenje. Kot mestni sodnik pa si je pridobil velike simpatije tudi s tem, da je vedno odločno zastopal interese delavcev. Tudi v ameriški javnosti ima velik ugled in je »The Cleveland Press«, najuglednejši neodvisni dnevnik v Clevelandu, nedavno javno apeliral nanj, naj kandidira za mestnega župana kot neodvisen kandidat. Kandidaturo so mu ponujali tudi od drugih strani, a jo je odklonil. Apel ugodnega lista pa je imel uspeh in bo sodnik Lauše sprejel neodvisno kandidaturo. Mož, ki je še mlad in zelo agilen, ima vse kvalifikacije za župana.

Volilna borba za župansko mesto v Clevelandu je posebnost, kakršne nima nobeno drugo mesto v Ameriki. Mestna ustava predpisuje, da lahko kandidira za župana vsak, ki dobi 5.000 podpisov volilcev. Ta zadostuje in se ni treba nasloniti na kako stranko. Vsaki dve leti se prvi terek meseca oktobra vršijo v Clevelandu primarne županske volitve in ona dva kandidata brez ozira na stranke ki dobita pri primarnih volitvah največje število glasov, sta županska kandidata pri rednih volitvah, ki se vršijo prvi terek v mesecu novembru.

## Zanimive občinske volitve

Bežanija je mala občina v okolici Beograda. Pred leti je bila priključena beografski mestni občini. Prebivalci Bežanije pa niso bili prav nič zadovoljni s to združitvijo s prestolniško občino. Postali so sicer iz vaščanih meščani, a obenem so se jim podestorile tudi občinske dajatve. Povsem naravno je, da so Bežanci napeli vse sile, da se zopet ločijo od Beograda. S težkim trdom jim je končno uspelo: Bežanija je bila izločena iz beografskega pomeirja in postala zopet samostojna občina. V nedeljo 28. t. m. so se vršile v Bežaniji občinske volitve. Vložene so bile tri kandidatne liste: dve listi Jugoslovenske nacionalne stranke in ena lista Hodžerove narodne stranke. Rezultat volitev je bil tale: Lista JNS, katere nosilec je bil živko Malešević, je dobila 231 glasov in 13 odborniških mest, druga lista JNS s nosilcem Lazom Dragičevićem 131 glasov in 3 odborniška mesta, Lista Narodne stranke pa 120 glasov in 3 odborniška mesta. V občini ob vratih Beograda je nastopila JNS zopet aktivno in posega v volilno borbo. In je zmagala na vsaj črti...

## Kulturni pregled

Olbrachtov »Hajduk Nikola Suhaj«, ki ga je izdala Tiskovna zadruga v prevodu B. Borka in O. Berkopca, je bil predelan v scenarij za film, ki ga prično v kratkem pripravljati v Podkarpatski Rusiji. Roman izide prihodnje mesece tudi v francoskem prevodu.

Mednarodni festival moderne glasbe v Pragi. V sobotni številki »Jutra« smo za beležili, da so se šest tednov pred napovedanim festivalom moderne glasbe v Karlovih Varih pojavile težkoče, ki so vzbujale dvom, da se bo festival sploh mogel vršiti. Po najnovejših vesteh iz Prage je prireditelj zagotovljen, ne bo pa v Karlovih Varih, marveč v Pragi.

Češki roman o sarajevskem atentatu. Znani praški pisatelj Karel Novy bo izdal v jesenskih mesecih roman z naslovom »Sarajevsky atentat«.

O kulturnem življenju Slovkov v Jugoslaviji je izdala Narodna jednota v Petrovcu informativni spis dr. Jana V. Ormisa »Kulturne snahy Slovkov v Jugoslaviji«.

Zbornik o največjem guslarju Filipu Višnjicu. Odbor za proslavo Filipa Višnjica

je pravkar izdal zbornik v spomin tega slavnega guslarja in pevca narodnih pesmi. V zborniku so med drugim članki pokoj. Mihajla Pupina, prof. dr. Gesemanna, prof. dr. VI. Čorovića, prof. dr. Čajkanovića, dr. Izidore Sekulića, Jaše M. Prodanovića itd.

Življenjepis Marije Terezije s širokim ozadjem njene dobe je spisal Karel Tschupnik, avtor znanih monografij o Habsburžnikih. Knjiga je izšla pri Albertu de Lange v Amsterdamu. Prve kritike so zelo ugodne. V času, ko se obnavlja »habsburško vprašanje«, ima Tschupnikov spis prav posebno aktualnost.

Bodočnost bolgarske literature. V razgovoru z urednikom lista »La Bulgaries« je pesnik Teodor Trajanov označil smerice literarnega razvoja v Bolgariji. Starejša bolgarska književnost je bila popolnoma pod ruskim vplivom. Ta vpliv je bil tako močan, da je popolnoma izrinil vsakršen vpliv zapadnih slovstev. Celotna nemška romanika ni segla v bolgarsko literaturo. Preobrat je nastopil po letu 1907., ko je Trajanov ustanovil revijo »Hyperion«, ki si je zastavila nalogo, prevrednotiti vse vrednote preteklosti in položiti bolgarski slovstveni razvoj na tr-

dne narodne temelje. Glede bodočnosti misli Trajan, da bo stala v znamenju socialnih tendenc v literaturi. Mlada bolgarska literatura hodi še vedno po brazdah simbolizma. Pesnik, ki bi bil vreden sedanjega velike dobe in njenih prevarov, se po sodbi Trajanove še ni rodil. V nasprotju s sedanjimi pesniki bo novoklasicist. — Trajanov pravi, da materialne razmere, v katerih delajo bolgarski pisatelji, niso nič kaj ugodne. Le malo jih je, ki lahko žive od literarnega dela, — pojav, ki ga sicer srečujemo pri vseh majhnih narodih.

Angleški roman o južni Srbiji pripravlja romanopisec Graham, ki je lani preživel dva meseca ob Ohridskem jezeru. Roman se bo dogajal med ribiči.

Mednarodni kongres slovstvenih zgodovinarjev. Od 18. do 22. septembra t. l. bo zboroval v Amsterdamu mednarodni kongres literarnih zgodovinarjev. Poglavitna točka programa obsega referate in diskusijo o periodizaciji in zgodovini modernih literatur.

Pesnika Carduccia obravnava ob priliki letošnjih proslav stoletnice neumorni Giuseppe Papini in svojem pravkar izišlem Giosu »Julij Cezar« opera. Italijanski skladatelj Francesco Malipiero je na podlagi Shakespearjevega besedila dovršil opero »Julij Cezar«.



# Domače vesti

• Minister P. Živković je zapustil Rogaske Slatine. Včeraj je zapustil naše odlično zdravilišče vojni minister g. Petar Živković. Ob slovesu je ponosno zardil, da si je v 22 dneh bivanja v Rogaski Slatini izredno okrepil zdravje in da vobče odnosa iz drage Slovenije mnogo lepši vtisov.

• Francosko odlikovanje. Predsednik francoske republike je odlikoval g. Vladimira Peršeta, direktorja Putnika v Beogradu z redom viteza legije časti za njegovo dolgoletno uspešno delovanje na polju tujskega prometa med obema državama. Direktor Perše, ki je mariborski rojak vodi z vso vnetostjo doma turistično propagando in si je za propagiranje Pohorja v južnih krajih naše države pridobil velike zasluge. K odlikovanju mu čestitam!

• Skavtski tabor v Beogradu. V času od 1. do 11. septembra potetjati veliki skavtski tabor v Beogradu, v katerem bodo poleg skavtov iz naše države tudi skavti iz sosednjih slovenskih in prijateljskih držav. V taboru bodo priredili na rojstni dan Nj. Vel. kralja velike svečanosti. Nekaj tisoč skavtov bo potovalo na Oplenac. Vsem državnim uradnikom in nameščencem, ki so skavti, je dovoljen dopust od 1. do 11. septembra.

• Razpis zdravniške službe. Banska uprava je razpisala službo zdravniška — uradniškega pripravnika v banovinski bolnišnici v Brežicah. Prosilci morajo imeti po goje za sprejem v banovinsko službo in dovršeni staž. Prošnje naj vložijo pri banski upravi do 20. avgusta.

• Izlet planincev v Črno goro bo od 1. do 9. septembra t. l. Zveza planinskih društev ima letošnji kongres v Dubrovniku v nedeljo dne 2. septembra. Ta dan zvečer je sestanek vseh planincev-izletnikov na ladji na morju zvečer ob 20. uri. Dne 3. septembra je predviden izlet na Orjen (1895), dne 4. IX. izlet na Mijet s parnikom ter peš do jezera. Posebna skupina odide 4. IX. na Durmitor. 5. IX. bo izlet na Lovčev od Ivanovih Korit, dalje na Jezerski vrh (1759 m), povratek preko Cetinja na Budvo z avtobusom ter odhod s parnikom v Dubrovnik. 6. IX. se lahko udeleženci odpravijo na razne izlete v okolico Dubrovnika. 7. IX. je na sporedu izlet na Klobuk. 8. IX. kopanje v morju ter zvečer povratek domov. Po železnici in po parnikih je odobrena ugodnost polovične vožnje cene. Planinci naj si že zdaj zagotovijo dopust za ta čas. Podrobne informacije daje in prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4.

Vaše filme in plošče razvijem, kopiram in povečam strokovno in hitro. Na zalogi po najnižjih cenah vedno sveži filmi in plošče ter vse novosti fotokamer.

## DROGERIJA I. KANC, NEBOTIČNIK

• Izletniški vlak. V noči od 3. na 4. avgusta se bo iz Zagreba z glavnega kolodvora ob 0.12 odpeljal poseben izletniški vlak na Sušak, kise bo Sušaka vrnil 4. avgusta ob 20.40 ter dospel v Zagreb 5. avgusta ob 2.30. Znižana vozna cena za eno osebo tja in nazaj znaša za relacijo Zagreb — Sušak v II. razredu 69, v 3. razredu 46, za relacijo Karlovac — Sušak pa v II. razredu 54 in v 3. razredu 36 Din. Potniki iz vseh postaj ljubljanske direkcije uživajo za vožnjo od svoje vstopne postaje do priključne postaje Zagreb ali Karlovac 50 odstotni popust od normalne vožnje cene. Natančnejše informacije dobijo potniki pri blagajnah železniških postaj.

• Umrila je v Ljubljani gospa Elizabeta Dovganova, soproga višjega žel. uradnika v pokopju. Pogreb bo jutri ob 15. iz bolnišnice mrtvašnice. V Dolenjem Logatcu je umrla gospa Minka Lapaine. Pogreb bo jutri ob 16. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

• Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2. /II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, kiga izvajajo samo prvostopne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojeopisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pisarno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

• Ponesrečen mornarji prosijo za miloščino. Letos aprila so se v severni Dalmaciji med hudimi burjami ponesrečile jadrnice »Božidar«, »Sv. Nikola« in »Palma«. Ker jadrnice niso bile zavarovane, hodijo ponesrečeni mornarji po domovini in pobirajo milodare. Te dni so bili v Zagrebu in jih je občinstvo po svoji moči podprlo.

• Pocenitev potovanj v Nemčijo. Jugoslovenci kupujejo registrirane marke po priznani ugodnih cenah v Salzburgu pri Bayernbank (Dollfuss - platz 3. Hotel Bristol) To lahko opravijo med postankom brzega vlaka v Salzburgu, če se prej prijavijo.

• Svinjska kuga v Medmuru. Prejšnji teden se je pojavila svinjska kuga v vasi Mursko Središče v čakovskem srezu. Nalezljiva bolezen se je naglo širila po okolici in je sresko načelstvo v Čakovcu ukrenilo vse potrebno, da bi se lokalizirala in ugasila. Sreski in mestni veterinar že nekaj dni cepita svinje, ministrstvo za poljedelstvo pa je dalo na razpolago 50.000 Din za nabavo serumov, ki ga revni kmetje sami ne morejo plačati.

• Velik vliom pri Ljutomeru. V nedeljo so v Očeslavcih pri Ljutomeru vliomilci vdrli v trgovino Josipa Hermana ter odnesli mnogo manufakturnega blaga in tudi nekaj gotovine v skupni vrednosti 170.000 Din. O vliomu je bila obveščena mariborska policija, ki se je takoj podala na delo. Policijski pes je vliomilce zasledoval in so b'je doslej aretirane že tri osebe.

## Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/2 zvečer

Silvia Sidney v velefilmu

MADAME BUTTERFLY

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

• Vlom v Zgornjih Bitnjah. V Zgornjih Bitnjah pri Kranju je neznan človek pri belem dnevu s ponarejenim ključem vdrl v stanovanje posestnice Pavle Erzenove in iz zaklenjene omare ukradel 5.650 ki so ga ljudje opazili na begu.

• Za uboj 2 leti strogega zapora. Bilo je 30. junija letos okoli 2. zjutraj na Kalcih pri Dol. Logatcu. Med fanti se je vnel prepir in pretep. Mladi France Kogoj je s polenom oplazil dva fanta, toda samo lahko. Nato pa je zamahnil s polenom po hrbtu Menarta Matevža s tako silo, da je Menartu počela velika jetrna žila — do vodnica. Menart se je nezvesten zgrudil na tla in čez nekaj časa umrl zaradi izkrvavitve. Državni tožilec je Kogoja obtožil uboja in lahke telesne poškodbe. Kogoj se je zagovarjal s silobranom. Ko se je Menart zgrudil na tla, je sam začel jokati in je skušal svojega prijatelja spraviti k zavesti. Kogoj je bil obsojen na 2 leti in 15 dni strogega zapora. Branilec in državni tožilec sta se pritožila.

## ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24 Tel. 21-24

Danes ob 4., 7 1/2 in 9 1/2 uri

Ida Wüst Theo Lingen in

Herman Thimig

v filmu

DEČKO, KAJ PA SEDAJ

Globoko znizane cene.

• Strašen zločin matere. V Conoplju pri Somboru so se tragično končale nevdružne družinske razmere v hiši kmetice Stefana Tiskina. Stefan in njegova žena Stanka, roditelja treh otrok, sta se že dolgo hudo prepirala, ker se je moč udal pišati in denar zapravljati tudi z lahkomišelnimi ženskami. Mož je ženo pretepal in so bili sosedje mnogokrat priče družinskega pekla. Te dni je obupana žena z otroki zbežala od doma, da bi si poiskala zavetje pri nekih sorodnikih v sosednji vasi. Ko je šla po cesti mimo kanala, je videla, da dirja za njo voz. Mislija je, da jo preganja mož, ter je vsa obupana pometala v kanal otroke in skočila vanj tudi sama. Na vozu pa so bili neki sosedje, ki so potegnili iz kanala otroke in mater. Najmlajše dete je bilo že mrtvo, a tudi starejša otroka sta v življenski nevarnosti.

## Iz Ljubljane

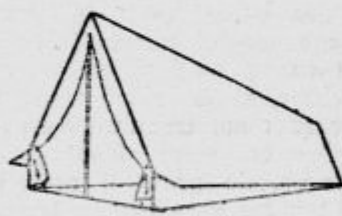
• Nov upravitelj jetnišnice. Po smrti zadnjega upravitelja ljubljanske jetnišnice g. Zupana je bilo mesto nezasedeno. Za upravitelja te jetnišnice je sedaj imenovan g. Janko Spreitzer, računovodja pri računskem oddelku apelacijskega sodišča v Ljubljani.

• Popravni izpiti. Dne 1. avgusta se prične novi tečaj za dijake, ki imajo popravni izpit. Vpis in informacije iz uslužnosti pri g. Marinku, šol. služ. na I. drž. realni gimnaziji ali pri g. Bombaču, šol. služ. na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani.

• Kolonija Kola jugoslovenskih sester odide na letovanje v Kraljevo 4. avgusta. Kolonisti naj bodo še pred 17. uro na glavnem kolodvoru. Prijave in informacije v Gledališki ulici 12/III. dnevno od 14. do 16. pri g. Fakinovi.

• Sokolsko društvo Ljubljana IV, vprižori v nedeljo 4. avgusta ob 17. na prostem Vombbergerjevo komedijo »Voda« na letnem telovadišču ob Dolenjski cesti. Poigri narodna veselica s plesom.

• »Tabora«. Drvi ob 20. pevka vaja. Prisotnost vseh pevcev in pevk je nujno potrebna. — Pevovodja.



## Šatori

za 2-3 osebe

Titan tkanina

Din. 385.--

B. Kolb & Predalč

Šelenburgova 6. Ljubljana.

• Tvrška Fr. Kele & Comp., dobaviteljica štokglazarjev. O naših štokglazarjih smo svoj čas objavili precej obširen članek in že takrat smo zabeležili, koliko so ti prebivalci slepih tirov na tovrnem kolodvoru deležni pred svetom vsakovrstne sramote in gorja. Policija, ki si daje z njimi kar čez mero opravka, je napravila zadnjič celo afero, češ da štokglazarji postrežkom, ki so legitimna stroka in poštene davkoplačevalci, odjedajo zaslužek s tem, da prenašajo potnikom kovčge, košare in pakete na kolodvoru. Štokglazarji so takrat dvignili ogorčene proteste, da tako šušmarstvo ni v nikakem skladu z njihovim stanovskim ponosom — njihov posel so vendar vagoni premoga, ki ga je treba zmetati na vozove, vagoni zabojev in vreč in podobne reči. Te dni pa je zagrozila nevarnost od nove strani, da pridejo štokglazarji ob svoje dobro ime. Policija je aretirala 25-letnega poklicnega potepuha Franceta Kelca, ki ga je ogradil stražniku njegov pajdša, da je pred mesecem ukradel štokskemu upravitelju v šoli na šmartinski cesti tri pare čevljev. Kelca so aretirali, a ko je na policiji izvedel, da se ima za aretacijo zahvaliti svojemu dobremu prijatelju, je šel in je tudi svojega izdajalca izdal. Povedal je, da sta zadnja leta skupno kradla obdelko in obutev, ki sta jo potem za majhen denar prodajala štokglazarjem. Kar jih leta okrog tovrnih vlakov po štokglazju, je dejal, vse sva jih midva oblekla od nog do glave. Kot kronisti beležimo to stvar, čeprav smo tudi sami prepričani, da se je Kelc na policiji prav gotovo malo širokoustil. Kelca se izročili sodišču, njegovega tovariša pa iščejo žandarji.

## Triumph najpopolnejši štedilnik



Okusen  
štedljiv  
a poceni

Izdelek

Osješke livarne železa in  
tovarne strojev d. d. Osijek

• Sodne dražbe zemljišč. Na sreskem sodišču v sobo št. 16 je bil včeraj velik naval strank, ker so se vršile sodne dražbe treh posestev. Sodik je imel na svoji mizi kot denarja, ki so ga interesi polagali kot vadij k dražbi. Samo za neko ljubljansko hišo, ki pa ni bila prodana, ker je bilo postopanje zadnje minuto ustavljeno, bi morali zdražitelji položiti do 400.000 Din gotovine kot vadij. Prodano je bilo neko kmečko posestvo v Lanišču pri Grosuplju za 50.500 Din, cenjeno je bilo 52.300 Din. Najnižji ponudek je znašal 36.200 Din. Kot drugo posestvo je prišlo na dražbo posestvo Izidorja Paljevca v Mostah. Cenjeno je bilo na 67.500 Din, prodano pa za 58.500 Din. Pri tej dražbi je bilo oškodovanih mnogo obrtnikov in zidarskih delavcev za zaslužek. Vseh oškodovancev je 13, ki ne pridejo do kritja svojih intabuliranih terjatev. Nekateri so oškodovani za 500, drugi za 1000, ostali za 1500 do 2000 Din. Na dražbi sta bili dalje prodani hiši št. 94 in 94a na Dolenjski cesti. Te hiši je zdražil Ivan Adamič, industrijec iz Kranja, za 310.000 Din, cenjeni sta bili na 400.000 Din.

• Naknadni pregled motornih vozil se bo vršil 8. avgusta od 8.—11. ure na mestni pristavi Povšetova ul. 8. v Ljubljani. K temu pregledu je pripeljal še vse avtomobile in motocikle, ki iz kateregakoli vozila za leto 1935. še niso bili komisijsko pregledani. Uprava policije opozarja prizadete lastnike, da se z nepregledanimi motornimi vozili ne sme obratovati.

• Sleparski potnik. Neki 33-letni Karel Z., brezposelni trgovski potnik iz Kranja, se je v maju mudil po raznih opravkih dvomilne vrste v Toplicah pri Zagorju in je ukradel pekovski mojstru Alojzu Kisu zavarovalno polo, ki jo je bila izdala podružnica zagrebške zavarovalne družbe Croatia in se je glasila na znesek 50.000 Din. Potnik je nato pri družbi v Zagrebu dvignil na polo 7.885 Din, z denarjem pobegnil proti dalmatinski rivieri iz zaklenjene omare ukradel 5.650 Din gotovine in nekaj zlatnine. Oračniki polvedujejo za fatom ki so ga ljudje opazili na begu.

## DR. MILAN PERKO ZOPET ORDINIRA

• Avtobusna vožnja k mednarodnim avtomobilskim teknam na Klek (Grossglockner) v nedeljo, 4. avgusta, stane 250.— Din za osebo. Odhod v soboto ob 14. Prijave do petka pri Putniku, Ljubljana.

## Iz Celja

• Nakup sadja na trgu. Celjski branjevci so nam poslali daljši dopis, v katerem navajajo v svojo obrambo: Mi nikakor nismo odgovorni za besede, kakor se kmetje izražajo nasproti zasebnim strankam, ki jih prestežujejo pred večnimi vrati ali na cesti ter izmamljajo od njih blago, za katero so kmetje ali kmetice že prejeli denar a conto od branjevcev. Kmetje so dobro informirani o tržnih cenah. Zgodí pa se da jih lovijo zasebniki in kmetje jim pač v izgovor navedejo, da je blago že prodano za višjo ceno, kakor jo nudijo zasebniki. Kmetje pač rajši prodajajo branjevcem nekoliko ceneje, ker tako hitro dobe svoj denar, ne izgubljajo časa, ni se jim treba prekratki kupci, ni jim treba plačati tržnine. A ubogi branjevci, ki je skrbni posredovalec, da kmetje blago prodajo in da so kupci dobro postreženi, so zdaj izpostavljeni šikanam. Da vlada letos na celjskem trgu huda draginja, nismo krivi branjevci. Prav zdaj vse preži na nas, pozimi pa se nihče ne zmeni, kako v mrazu čakamo na uboge pare strežoč meščanom s sedjem, na katero moramo dobro paziti, da ga ohranimo za pozni čas. Imamo družine in skromen zaslužek, zato ne zaslužimo šikaniranja.

• Dražba sadja ob državni cesti. Sresko načelstvo je razpisalo dražbo sadja na državni cesti za torek 13. avgusta na progi Celje—Vrhnje in v sredo 14. avgusta na progi Celje—Ločica. Pojasmila se dobe pri tehničnem razdelku.

• OBIŠČITE OBRTNO RAZSTAVO V CELJU OD 4. DO 18. AVGUSTA.

• Stare freske v opatijski cerkvi. Kakor smo že poročali, so začeli pred kratkim renovirati notranjost celjske opatijske cerkve. Pod vodstvom slikarskega mojstra Petra Železnika iz Ljubljane zdaj odstranjujejo omet. Doslej so odkrili pod ometom na stropu že več starih fresk, ki jih bodo restavrirali. Vsa dela bodo končana v septembru. Notranjost cerkve bo zelo pridobila na lepoti in vrednosti.

• Drzen vliomilec v stanovanju. V nedeljo okrog 23. je šel na Dečkovi cesti 19. v Gaberju stanujoči narednik Popović s svojo ženo k počitku. Okrog pol 1. zjutraj se je žena nenadno zbudila in opazila, da sedi na njeni postelji neznan moški. Začela je kričati in je zbudila svojega moža, neznane pa je pobegnil skozi vrata. Pri pregledu stanovanja sta zakonca ugotovila, da je neznanec odprl vse omare. Vrata omar škripajo, a zakonca v sladkem spanju nista ničesar čula. Vliomilec, ki je bil prišel v stanovanje s ponarejenimi ključi, je ukradel naredniku iz hlače 3.000 Din vredno zlato uro in veržico, ženi pa z noč-

ne omare 200 Din vredno srebrno uro in iz ročne torbice 130 Din, poleg tega je vzel s seboj še ključ stanovanja.

• Dve prebrisani tatitici iz Češkoslovaške sta se pojavili te dni v Celju in sicer 36-letna Zdenka in njena sestra 37-letna Marija K. Obiskali sta tri celjske trgovine. Na željo so jima pokazali svilene robe, a nista ničesar kupili. Ko sta šli v četrto trgovino v Gosposki ulici in prav tako zahtevali svilene robe, so opazili, da je Zdenka izmahnila 7 komadov in jih skrila v vrečki, ki jo je imela skrito pod krilom. Zdenko so aretirali, Marija pa je pobegnila. Najbrž imata še več tatvin na vesti.

## Iz Maribora

• K notici o slovesu konzula inž. Ševčika, kismo jo objavili v ponedeljskem »Jutru«, dostavljamo, da je izrekel poslovilne besede v imenu slovenskega planinstva g. ravnatelj dr. Josip Tomineš. Pod dojmom stare in trdne planinske vzajemnosti med Čehi in Slovenci je kot urednik »Planinskega Vestnika« in kot planinec, ki je sam aktivno doživel klasično dobo te vzajemnosti v časih dr. Chodunskega in dr. Pragenskega mogel izpregovoriti tembolj živo, ker je g. konzul ševčik član SPD, narodnik »Planinskega Vestnika« in vnet planinec. Po nagovoru se je g. konzul dalje časa razgovarjal z ravnateljem Tomineškom o našem planinstvu. In dr. Tomineš je mogel opozoriti na čudno naključje, da je točno na dan tega sestanka pred 35 leti bila odprta češka koč. »Češka era« v našem planinstvu je bila doba največjega napredka.

• Naknadna prisega v Mariboru. Stanujočih vojaških obveznikov bo v petek 2. avgusta ob 10. dopoldne na vrtu Garmbrinove restavracije. K prisegi morajo priti od leta 1886. do 1914. rojeni vojaški obvezniki, ki še niso prisegli, a so odslužili svoj vojaški rok ali pa bili oproščeni službe. Prisegli pa ne bodo oni, ki so bili zapriščeni lani 16. decembra, dalje vsi stalno in začasno nesposobni, vsi vojni invalidi s preko 30odstotno invalidnostjo in novi obvezniki, ki so letos odslužili svoj rok.

• Državna nižja gozdarska šola v Mariboru je zaključila dne 29. julija 1935 svoje peto šolsko leto, odkar je bila ustanovljena. V preteklem šolskem letu je obstajala šola iz enoletnega in dveletnega tečaja. Enoletni tečaj je obiskovalo 10, dveletni pa 13 učencev. V dneh od 22. do 27. t. m. so se vršili za oba tečaja sklepni izpiti. Ustnim izpitom je pristostoval kot odposlanec banske uprave inž. Franc Sulga, ki je bil obenem tudi predsednik izpraševalne komisije. Iz enoletnega tečaja je bilo pripuščenih k sklepni izpiti 8, iz dveletnega pa vseh 13 učencev. Vseh 21 kandidatov je izdelalo. Prihodnje šolsko leto bo pričelo bržkone 1. oktobra. Ker je v teku reorganizacija vsega nižjega gozdarskega šolstva, bo program za bodočo šolsko leto objavljen ob času v časopisju.

• Stanovanjski urad Mariborskega tedna. Da zagotovi vsem obiskovalcem prenočišča, je uprava Mariborskega tedna ustanovila tudi letos stanovanjski urad. Vse stranke, ki lahko oddajo sobo, se naprošajo, naj se javijo čimprej v pisarno Mariborskega tedna. Že na podlagi dosedanjih prijav je popolnoma izključeno, da bodo našli tuji prenočišča v mariborskih hotelih. Mariborski teden opozarja vse stranke, da ne smejo zahtevati od tujcev višjih zneskov, kakor so jih javili in ki bodo označeni na nakazilih stanovanjskega urada Mariborskega tedna. Od 1. do 13. avgusta bo posloval stanovanjski urad Mariborskega tedna podnevi in ponoči pri vseh vlakih na novem peronu

## Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7 in 9 1/2 uri  
smeh in grohot  
v filmu

KABINET DR. LARIFARI

Vstopnina za parket 3.50 Din

glavnega kolodvora, telefon 26-6. — Pisarna Mariborskega tedna se je preselila na razstavišče in posluje celodnevno v poslopju otroškega vrtca, telefon 23-87.

• Strela in pomanjkanje vode. Zaradi strela, ki je povzročila, da je pregorel elektromotor črpalnih naprav mestnega vodovoda, je nastalo jako močno pomanjkanje vode. Mariborsko mestno poglavarstvo poziva prebivalstvo, da omeji uporabo vode na minimum, dokler se ne bodo odstranile napake v obratu, kar se bo zgodilo že v nekaj dneh.

• Šestnajst primerov raznih prevar vsebuje obširni obtožbeni material proti Pavlu Cvenkiju. Razprava bo v kratkem in je v mariborskih krogih zanjo veliko zanimanje.

• Kandelabrski aferi, ki so jo nekateri hoteli razpihniti, se je sedaj pojasnilo, potem ko se je v ponedeljek popoldne sešla na licu mesta posebna komisija, ki je dognala, da so novi kandelabri na vrhu za tri centimetre debelejši, kakor je bilo v osnutku predvideno.

## Iz Ptuj

• Poškodbi je podlegel. Poročali smo o hudi nesreči minarja Kanjca Franca iz Budine, ki se je s kolesom zaletel v voz s tako močjo, da mu je oje predrlo trebuh. Kanjca so v ponedeljek prepeljali iz bolnišnice domov, kjer je kmalu po prevozu umrl. Kanjca, ki je bil star komaj 34 let, zapušta ženo in tri nepreskrbljene otroke. Sosedje globoko obžalujejo tako tragično smrt simpatičnega moža.

## Sokol

Ljubljanski Sokol ponovno opozarja svoje članstvo, da se udeležijo korporativno z zastavo proslave 30-letnice Sokolskega društva v Zireh dne 4. avgusta. Prijave sprejema društvena pisarna v Narodnem domu do vključno 2. avgusta; istočasno s prijavo je vplačati 30 Din za obed in vožnjo. Udeležniki se bodo odpravili v nedeljo točno ob 6. izpred Narodnega doma. — Ljubljanski Sokol pa se udeležijo po večjem odposlanstvu tudi proslave 30-letnice Sokolskega društva v Domžalah, ki bo istočasno 4. avgusta. Apeliramo na članstvo, da se pridruži v čim večjem številu tudi temu odposlanstvu ter prisostvuje svečanosti bratskega domažalskega Sokla, s katerim je bilo naše društvo osobito v prvih letih njegovega obstoja v najtesnejši zvezi. Društveno odposlanstvo se odpelje v Domžale z vlakom v nedeljo ob 13.50 uri. Člani v svečanem kroju, v Zireh kakor v Domžalah.

Sokol Celje. Vse brate in sestre, ki se zanimajo za plavanje, opozarjamo, da bodo 15. avgusta župne tekme v plavanju in skokih za vse oddelke v Trbovljah. Da bi se celjsko članstvo primerno pripravilo za te tekme, so treninji v mestnem kopališču v Celju vsak dan od 14. do 17. Vodstvo treninjev je poverjeno br. Mikuletiču. Bratje in sestre, udeležite se polnoštevno in redno treningov ter prijavite svojo udeležbo na župnih plavalnih tekmah.

soglašajo:  
najboljše je  
**RIVIERA**  
terpentinovo  
milo



# Sport

## Novo kolo v ligi

Zadeva v ligi se je silno zaostila. Nedeljski rezultati niso položaja prav nič razbistili. Narobe, dirka za prvim mestom je postala še bolj odprta. Po izgubah, ki so jih utrpeli Jugoslavia, Hašk in Gradjanski, si je BSK z dobičkom dveh pik močno popravil položaj, in se Concordia je z uspehom v Splitu posegla v borbo za prvo mesto. Za prvo mesto je torej pet kandidatov, ki s bodo gotovo razvrstili na prvih pet mest. Na čelo spodnje polovice tabele se bo najbrže postavil Hajduk, Primorje, Bask in sarajevska Slavija se bodo gnetli na ostalih treh mestih, dočim je osištiki Slaviji poslednje mesto že kar zagotovljeno. Dulcis in fundo — vsaj tam je položaj jasen!

Prihodnjo nedeljo igrajo:  
v Beogradu: BSK — Hajduk  
v Zagrebu: Hašk — Jugoslavia  
v Ljubljani: Primorje — Gradjanski  
v Sarajevu: obe Slaviji

Zanimivo bo srečanje v Zagrebu, kjer trčita neposredna tekmeča za prvo mesto drug na drugega. Nič manj ne bo zanimiva bitka v Beogradu, v kateri mora BSK zmagati, če hoče še resno gledati na prvo mesto. V samem vrhu tabele se napovedujejo spremembe, Hašk se že vse predolgo mudi tam.

O prvem mestu v tabli pa bo nemara padla tehtna beseda tudi na ljubljanskih tleh. Gradjanski in Jugoslavia sta si v štrici. Zgubila sta doslej vsak po 10 pik in imata najmanj odigranih tekem. Purzerji se bodo torej pripravili za naskok v Ljubljani, da vsaj ohranijo distanco. Tudi Jugoslavia se je dobro pripravila na ljubljanski juriš, pa

so naši napad krepko in prepričevalno odbili. Kakšne sreče bodo Zagrebčani? Concordia in Bask počivata.

## V nekaj vrstah

Na waterpolo-turnirju v Bruslju sta bili v ponedeljek razen izgubljene tekme za nas z Belgijo odigrani še dve tekmi, in sicer z rezultati: Madžarska: Nemčija 6:3 (4:1) in Francija: Švedska 2:0 (2:0). Tabela ima na vrhu Madžarsko z 8 točkami in razliko 29:13, na koncu pa Jugoslavijo brez točke in razliko 2:16! Menda bo nauk iz Bruslja dovolj glasen, da se bo JPS v bodoče premislil pošiljati na tuje moštva, ki nam prinašajo takšno »slavo«!

Tekme v ligi pretekle nedelje so bile vse precej napete in ni čudno, če odmev o njih še ni potihnil. Tako sta iz Zagreba došla zoper neodločeni rezultat med Gradjanskim in Haškom savezu dva protesta proti drugemu in »edino dobremu« dunajskemu sodniku Rosenbergu. V beograjskih listih čitamo izjave Jugoslavijinih igralcev, ki na vse načine zavijajo neoporečno zmago Primorja na domačih tleh. Je res hudo, če se »takole na izletu« skoraj izgubi državno prvenstvo! Slovita »Tour de France« je bila zaključena v nedeljo. Kot posameznik je zmagal Belgijec Maes s skupnim časom 141:32:39 pred Italijanom Morellim. Tudi v kvalifikaciji držav je bila prva Belgija pred Francijo in Nemčijo.

## Razpis

lahkoatletskega prvenstva Maribora za posameznike v dneh 2., 3. in 4. avgusta.

Poverjenstvo J. L. A. S. v Mariboru izvele v dneh 2., 3. in 4. avgusta na igrišču SK železničarja na Tržaški cesti lahko-

atletsko prvenstvo Maribora za posameznike z naslednjim razporedom:

2. avgusta ob 18.30: 1. tek 800 m, 2. tek 5.000 m, 3. avgusta ob 16: 1. predteki 100 m, 2. met kroglice, 3. skok v višino z zaletom, 4. 400 m predteki, 5. 100 m finale, 6. met kladiva, 7. troskok, 8. 400 m finale, 9. zapreke 110 m predteki. 4. avgusta ob 8.30: 1. zapreke 110 m finale, 2. met diska, 3. 200 m predteki, 4. skok od palice, 5. tek 1.500 m, 6. met kopja, 7. 200 m finale, 8. tek 10.000 m, 9. skok v daljino z zaletom, 10. štafeta 4x100 m.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani člani mariborskih klubov. — Prvoplasirani v vsaki disciplini dobi naslov »Prvak Maribora za leto 1935« ter častno priznanico, drugoplasirani pa častno priznanico. — Prijave je bilo treba poslati najkasneje do 28. t. m. opoldne na naslov: Evgen Bergant, Maribor, Glavni trg 26. Uvažujejo se samo prijave klubov. — Prijavnine ni. Za prijavljenega atleta, ki pa ne starta, se plača od točke Din 5.— Tekalščice je dolgo 428 m z dvema nedvignjenima zavojskima ter je iz ugakov. Tekmovalo se bo po pravilih in pravilnikih J. L. A. S.

Bergant Evgen s. r. poverjenik J.L.A.S. Maribor.

Važni sklepi ljubljanske kolesarske združenosti (iz seje dne 19. julija.) Po dopisu saveza z dne 15. t. m. bo v nedeljo 4. avgusta prvenstvo kraljevine Jugoslavije na 150 km progi Zagreb—Ljubljana. Start je v Zagrebu točno ob 6. pri Ribarskem otoku. Proga vodi preko Ribarskega otoka—Stupnika—Sv. Nedelje—Samobora—Brezje—Kostanjevice—Novega mesta—Višnje gore v Ljubljano. Cilj bo okoli 11. na Dolenjski cesti pred gostilno Jelačin. Pravico startati imajo vsi verificirani vozači kategorije A. Prvenstvo se

# Radio

Sreda 31. julija.

Ljubljana 12: Plesna godba na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, obvestila. — 13.15: Radio orkester. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Nekaj kupletov na ploščah. — 18.15: Nekaj okroglih za boljše voljo (Radio orkester). — 18.50: Pogovor s poslušalci. — 19.10: Cas, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Dijaške delovne čete (Voislav Radovanovič — iz Zagreba. — 20: Koncert Mozartovih in Haydnovih skladb — simfonični koncert iz Salzburga (dirigent Erich Kleiber). — 22: Cas, vreme, poročila. — 22.15: Radio orkester.

Beograd 16: Plošče. — 16.30: Pesmi. — Prensos z Dunaja. — 22.20: Jazz. — Zagreb 12.10: Plošče. — 20: Prensos z Dunaja. — Praga 19.10: Veseloigra. — 20.25: Prensos koncerta iz Bruxellesa. — 22: Plošče. — Varšava 20.10: Lahka godba. — 21: Chopinov koncert. — 21.40: Poljske narodne. — 22.10: Orkester. — Dunaj 12: Orkester. — 16.10: Stari mojstri glasbe. — 17.30: Pesmi. — 20.10: Prensos koncerta dunajskih filharmonikov — Berlin 21.45: Nemilne besede in melodije. — 22.30: Lahka godba. — München 20.45: Mešan program. — 23: Plesna muzika. — Stuttgart 20.45: Valček večer. — 22.25: Ples. — 24: Komorna glasba. — Rim. 19.45: Lahka glasba. — 20.45: Mešan glasbeni program.

## Iz Radeč

rd. Drzen vlom. V noči od sobote na nedeljo so tatovi vdrli v gostilno Musarjeve Alojzije na Hotemežu. Odšli so pa skoraj praznih rok, ker jim je že zaradi večkratnih vlovov izkušena gostilničarka odnesla denar in tobak v spalnico, pijačo pa nazaj v klet.

# MALI OGLASI

## Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

## Služkinjo

Katona zna kuhati, sprejem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17094-1

## Pošteno prodajalco

za galanterije, za nekaj kavčice, sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Galanterija«. 17092-4

## Zastopnike

samo z dobrimi priporočili šče za vse vrste zavarovanj velika domača zavarovalnica. Ponudbe na Aloja Company d. z o. z. Ljubljana. 97-1

## Službo išče

Trgovska pomočnica z večletno prakso, žel. premeniti službo z l. ali s. sprejem. Zmogla voditi podružnico. Vajena vsakega dela v trgovini in gospodinjstvu. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Poštena«. 17093-2

## Dekle

iske službo za hišna in kmetijska dela. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17094-2

## Prodajalca

zmožna vseh strok, mlajša moč, večja tudi nemškega jezika, želi v mesto, najraje v Ljubljani, boljša mesto. Cenj. ponudbe na podružnico »Prodajalca«. 17096-2

## Natakarica

stara 25 let, pridna in poštena želi premeniti mesto. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Vesta«. 17096-2

## Postrežnica

pridna, poštena, želi zaposlenja za cel dan. Vajena vseh gospodinjstev del ter nemškega jezika. Svabičeva ulica 11, 1002, Ljubljana. 17090-2

## Pouk

Strojepisni pouk za časa počitnic po deset-petdeset minut, začetnik in izkušenec. Večerni tečaj, oddelki od 6. do 9. ure zvečer. — Solina znana in stane učna ura samo Din 2. Pouk se prične dne 3. avgusta od 6. do 9. ure zvečer. — Christofor učni zavod, Demobranska cesta št. 15. 17097-1

## G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takeca

## Auto, moto

Metorno kolo kupim 250 cen, zmožna za vožnjo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 17092-10

## Posest

Vesaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (19)

## Knjigarna

60 let obstoja in dobro vpeljana, se vsoti družinskih razmer ugodno prod. Najlejša prilika za nakupov kapitala. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna točka«. 17093-19

## Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

## Enosob. stanovanje

oddam jedni stranki brez otrok za septemb. Vodnikova 17, Siska. 17093-21

## Komfortno

stanovanje petosobno, za septemb. Vodnikova 17, Siska. 17094-21

## Trisob. stanovanje

oddam za septemb. Gosposvetska cesta 10, Polzve s 1. nad. levo. 17096-21

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## »Daj, Jakce, nepridipravec, bodi že priden! Ham, ham! Daj, papcaj žele sta mu prigovarjali in mu druga za drugo tistali alio pod noske. Jakcu je pa to čenčanje tolikanj presedalo, da je mahoma iztegnil roko in tlesnil z njo prav v sredo kaše!

## Opremljeno sobo

separirano, lepo in sončno, z elektriko, oddam v ogl. odd. Jutra. 17098-23

## Sostanovalec

sprejem v veliko, zračno sobo s prostim vzhodom. Florjanska 17/L. 17093-23

## V novi hiši

oddam lepo opremljeno sobo s kopalnico, Slovenska 12/III., levo. 17090-33

## Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

## Trisob. stanovanje

isšem, s kabineto, kopalnico, oziroma štiriosobno stanovanje s petiklinami za 1. november. Ponudbe z navedbo najemnine pod »Stanovanje 1. november«. 17093-21a

## Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

## Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom oddam takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 16963-23

## Opremljeno sobo

oddam v centru mesta samo solidni gospodini s stalno službo. Počrpe se Poljanska cesta 1, 10. dvorišče desno. 17091-23

## Podstrešno sobico

čisto, zračno, takoj oddam dvema preprostim gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17090-23

## Sobo

oddam takoj. Poljanska c. 12, prtl., desno. 17079-23

## Blago za žimnice

v veliki izbiri po ugodnih cenah

## R. Miklauc

»PRI SKOFU« LJUBLJANA

## Ne zamudite prilike in obiščite gostilno

## „DVA RIBARA“

za Slamičem (Nova ulica), ki Vam pod novim vodstvom nudi izbrana dalmatinska, stajarska in dolenjska vina ter izborno domačo hrano po najnižjih cenah. Sprejemajo se abonente. Lep senčnat vrt. V središču in petkih sveže morske ribe, v nedeljo ocvrti piščanci. 1390

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R. Hafner, Celovška cesta 61.

## ZAHTEVAJTE IZRECNO

## „PERICA“

tekoči pralni lug, ker ga ni zanesljivejšega čistilca in razkuževalca podov, kuhinjskega emajliranega, kamenitega in cementnega pribora in pohištva. Stane samo Din 4.—steklenica in zadostuje za 30 litrov vode. Dobi se povsod. Naročila za trgovce: telefon 35-65. Glavna zaloga R



# Sladkor iz lesa

**Novo odkritje moderne kemije: iz 100 kg lesne snovi 40 do 50 kg sladkorja — Postopek za pridobivanje moke, alkohola in olja**

Pred nekoliko dni smo poročali, da je uspelo ruškim učenjakom pridelati iz slame sladkor, špirit, krmno in druge koristne produkte. O podobnem izumu poročajo sedaj iz Avstrije. Princip tega izuma je sicer že nekoliko let star.

Bilo je v tistem času, ko so začeli v Braziliji sežigati in na drug način uničevati ogromne množine kave, da bi držali njeno ceno na neki višini. Kakor neštetim drugim, se je zdela tudi dunajskemu kemiku, inž. dr. Köcku škoda, da se uničuje na takšen način božji dar. Saj bi iz njega vendar lahko pridelali kakšno drugo hranivo, če bi žele zavoljo cene potrebno, da bi ga ne prodajali kot kavo. V kavnih zrnih so n. pr. snovi, ki bi jih bilo mogoče predelavati v sladkor. Toda kako? Ta misel dr. Köcku ni dala več spati. Začel je eksperimentirati, vztrajal pri poskusih in neke-

ga dne si je lahko čestital k uspehu. Na mizi pred njim je ležal sladkor, pravi, sladki sladkor, ki ga je bil pridelal iz kavni-  
nih zrn.

Med tem pa je bil, kakor rečeno, prešel čas in vprašanje, kako bi izkoristili odvisno kavno letino, ni bilo več pereče. Toda Köck si zavoljo tega ni delal sivih las. Saj je še mnogo drugih naravnih produktov, ki jih v naših dneh težke gospodarske krize ni mogoče izkoristiti in prodati v njih izvorni obliki. N. pr. les. Lesa ima Avstrija in njene sosede preogromno bogastvo, ki pa ga ni mogoče spraviti v denar. In tako je Köcku šinila v glavo misel, da bi svoj postopek izkoristil za predelavo gozdnega bogastva v sladkor.

Toda sedaj soti poskusi zaključeni in, kar je še več vredno: postopek je tako izpopolnjen, da je mogoče iz lesa poleg sladkorja pridobivati tudi moko, alkohol, fi-

ne vrste oglja za medicinske in tehnične svrhe, izolirane mase in sto drugih stranskih produktov. Kar je pa največ vredno, je to, da je ves postopek zelo poceni in tako preprost, da se dajo tovarne za predelavo zgraditi kjerkoli, najbolj seveda ob viru samem, sredi gozdov. Naj navedemo samo to, da je mogoče iz 100 kg lesne snovi pridelati 40 do 50 kg sladkorja, dvakrat več nego iz enake količine sladkorne pese. Kakor poročajo, bodo že v kratkem zgradili prve tovarne, ki bodo izkoriščale Köckov izum. Nič napačnega bi ne bilo, če bi tudi naši kemiki posvečali svojo pozornost takšnim problemom. Lesa je n. pr. pri nas tudi več nego preveč za te čase, ko ga ni mogoče spraviti nikamor v denar. So pa drugi produkti, ki nam jih primanjkuje in ki bi jih ne bilo treba uvažati iz tujine, če bi jih znali na podoben način pridelovati doma.

## Položaj v Addis Abebi

**Vse se vežba — Knezi se poklanjajo negusu — Vojaška povelja v francoščini**

Abesinija mobilizira! Niti brzojav, niti lopaki, ki jih ne poznajo, ne razširjajo mobilizacijskega povelja po deželi, a stotine tekačev bržjo od kraja do kraja in prenašajo vest: Rajši mrtvi nego sužnji! Zadnji govor kralja vseh kraljev je dal znamenje, njegovi služabniki ga sporočajo sedaj z največjo vneto v najmanjšo vas. Može se vsepovsod pripravljajo za boj. Instruktorji, ki so jih vzgojili belgijski in švedski častniki, organizirajo v brzih tedajih oddelke in polke bodoče armade. Vsa dežela je pod nekakšnim vročnim dojemom.

Prestolnica Addis Abeba sama je videti od julia do večera, kakor da je pripravljena na klic k orožju. Iz province prihajajo vsak dan od vseh strani knezi in principi v kraljevo palačo, da zagotovijo negusu svojo zvestobo in se založe istočasno z orožjem, strelivom, instruktorji in denarjem za čete, ki jih bodo dali vladarju na razpolago.

Po vseh parkih, na trgih in cestah sre-

čuješ manjše oddelke vojakov, ki uživajo pod vodstvom svojih podčastnikov svojo vojaško »vzgojo« s pravo strastjo. To so tisti, ki so priromali iz province, prebivalci glavnega mesta, in celo osobe velikega hotela za tuje eksercira vsak dan. Pri tem je pripomniti, da so ti vojaški deloma čisto mladi ljudje, mnogi štejejo komaj 12 let, naravnost nepojmljivo za evropsko mišljenje, a tudi bradatci starci se vežbajo z navdušenjem v spominu na velikega Menelika.

Povelja se izdajajo tu na čuden način v francoščini, t. j. v čiribirščini, ki bi jo zaman poskušal razumeti. Garde a vous! Pozor! vprijoje abesinski podčastniki s hrupnim glasom.

Če vprašaš Abesince glede vojaške vrednosti njegove armade, se bo prezirljivo nasmehnil: Mi korakamo cele dneve, ne da bi nam bilo treba ene same kapljice vode. Tega vi — t. j. belokožci — gotovo ne zmorete. Gotovo, manjka pušk, manjka stre-

liva in vest, da v Londonu ni mogoče dobiti kreditov za Abesinijo je izvala nekaj razočaranja, toda vse računa z žilavostjo, z abesinskim in tudi afriškim patriotizmom. To so naši edini zavezniki, kajti vemo, da nam od frendžev, belokožcev, ni pričakovati ničesar!

## Zdravniki za vino

Čez nekoliko tednov se bo vršil v Lozani pod predsedstvom dr. Portmana iz Pariza prvi mednarodni kongres zdravnikov, ki vino zagovarjajo. Na tem zborovanju hočejo pokazati, da ima vino vse mogoče dobre higienike in terapevtske lastnosti. Zdravniki in tudi široko publiko hočejo z eksperimenti in kliničnimi primeri prepričati, da gre vinu vsega upoštevanja vreden prostor v racionalni prehrani človeka.

Seveda je težava v tem, da se človek navzile vsem dobrih higijenskim in terapevtskim lastnostim baš z vinom ne zna racionalno »hraniti«.

## Najmlajša vohunka

**Življenje in delovanje Sonje Menšnikove**

Kratka vest v pariških listih poroča, da je v Južni Ameriki umrla ga. Jeanete Olivera, potem ko je že leta bolehal za pljučno jetiko.

Le malokateri bo vedel, kdo je bila ta ženska, ki se je listi spominjajo sedaj ob njeni smrti vsaj s kratko notico. Bila je v predvojni dobi najmlajša in v svetovni vojni ene najnevarnejših vohunk na svetu.

L. 1906., ko je prosluli Lev Savarin poveljeval ohrani, carski tajni policiji, v Varšavi, se je dogodila zaporedoma cela vrsta atentatov na člane vlade in carske družine, ki so prihajali v vsej tajnosti v Varšavo. Samo ohrana je lahko vedela za njih prihode in če so nihili vseeno izvršili te atentate, tedaj je bilo pač jasno, da mora biti kakšen izdajalec v njenih vrstah ali pa da imajo nihili z njenimi člani skrivnostne zveze. Savarin sam je vodil silno strogo in natančno preiskavo, ki naj bi razčistila to stvar, a zaman. Atentati so se nadaljevali.

Tedaj je padlo Savarinu v oči, da prihaja neko 9-letno dekletce skoraj vsak dan v poslopje ohrane, prodaja tam kruhke in se razgovarja s kočijaži in stražniki. Kakor je bilo čudno, da bi tega otroka osumili kakšnih zvez z atentatorji, je Savarin vendar neopazeno stopil bližje in vlek na uho, o čem se deklica razgovarja z možmi ohrane. Slišal je, da jih izprašuje, kakšno delo imajo trenutno pred seboj in koga bodo šteli. Može so ji povedali brez zle misli pač marsikaj, kar bi morali prav za prav ohraniti zase. Savarin sicer ni bil prepričan, da utegne biti deklica, o kateri je zvedel, da se imenuje Sonja Menšnikova, kakšne zveze z nihili, toda ni mogel več dvomiti ko se je še isti dan zgodil sicer neuspešen atentat na nekega velikega kneza, o katerem so vedeli le njegovi možje in ona, ki je to stila iz njegovih ust, da je prišel v Varšavo.

Toda ko je Savarin na ta način dobil gotovost, da je mala prodajalka pečiva agentinja nihilstov, je bilo že prepozno. Mora-

## Italijanska vojna letala

**Nova letala presegajo po zmogljivosti vse, kar je imela doslej Italija**

Italija je v zadnjih dneh uvrstila v svojo zračno vojno brodogradnjo kopno bombno letalo s tremi motorji, ki tehta 8450 kg in je sposoben leteti z brzino 362 km, v višini 2000 m pa z brzino 400 km. V 17 minutah doseže to letalo 6000 m, ima akcijski radij 2000 km s 500 kg bomb, pri akcijskem radiju 1500 km pa 1000 kg bomb.

Drugo, posebnost brzo letalo ima akcijski radij 1000 km ter nosilnost 2000 kg bomb. O novem letalu Fiatovih delavnic, ki leti z brzino 440 km in doseže lahko brzino 10.000 m, smo že poročali.

Razen tega je postavila Italija v službo vrsto novih letal za izvidniške in lovske polete.

## Mussolinijeva sinova — vojna letalca



Sinova italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija Vittorio (na levi) in Bruno (na desni) sta napredovala v svoji službi. Prvi je povišan v poročnika, drugi pa v narednika.

## Opica in alkohol

Šimpanz Goro, najbolj slavna newyorška opica, je moral v zdravilišče za pijance. Goro je nastopal vsak večer na varietetskimi odrih, pokaditi je moral tu debelo smotko in popiti več kozarec žganja. Polagoma se je alkohola tako privadil, da sploh ni mogel več »delati«, če ni prejel popila steklenice žganja. Njegov lastnik je končno spoznal, da mu bo žival od samega pijarčevanja poginila, in se je rajši odločil, da jo da v satorij za temeljito ozdraviti te strasti.

## Ubijajoči trušč

Vodja sanitetnega oddelka madridskega magistrata dr. Julij Ortega ugotavlja v nekem svojem poročilu, da je španska prestolnica med evropskimi velenostmi na četrtem mestu, kar se tiče umrlivosti.

Po njegovem mnenju pa so poleg vsega drugega te visoke umrlivosti krivi v prvi vrsti zvočniki in vsi drugi moderni proizvajalci hrupov.

Čeprav trušč ne učinkuje tako naravnost smrtno kakor legar ali jetikac, pravi dr. Ortega, »draži vendar živčni sistem, ga rahlija, preganja spanec in duševno ravnotežje ter tako slabi zdravje«.

## Samomor zaradi ločitve

V Moskvi se je ustrelil bivši dunajski založnik in žitni trgovec Ladislav Szepes. Pred nekoliko meseci je izginil brez sledu iz Budimpešte, kjer soga zasledoval zaradi poverbe skoraj 10 milijonov šiltingov.

Pobegnil je v Moskvo skoraj brez fیکا v žepu, ker je vso to ogromno vsoto zašepetal na borzi. V Moskvi si je služil kruh kot drugi violonist v slovitim gledališču Stanislavskega.

Ko se je vrnil tle dni ponoči domov, ga je čakalo pismo, ki mu je sporočalo, da se je dala njegova žena v Budimpešti od njega ločiti. Ta vest je tako vplivala nanj, da je eegel po samokresu inš končal življenje.

## Drobne zanimivosti

V mesecu maju, v jubilejnim mesecu angleškega kraljevega para, so na Angleškem kraljici toliko novorojenčkov na imeni George in Mary, imeni kraljeve dvojice, kolikor niti ne v vseh povojnih letih skupaj.

V zadnjih štirih letih se je število mlečnih barov v Avstraliji podvojilo. Mleko prodajajo tam v 14 različnih oblikah, med drugim tudi kot cocktail.

Po zadnji statistiki se je število moških slušateljev na angleških vseučiliščih povečalo za 940, število slušateljke pa za nazadovalo za 368. Od vseh 50.737 obiskovalcev vseučilišč je bilo 75,3 odst. moških in 24,7 odst. žensk.

## A NEKDOTA

Oliver Cromwell je ležal na smrtni postelji, pa je vendar dal ljudstvu sporočiti vest, do bo ozdravel, kajti tako mu je naznanilo nebo. Neki njegov prijatelj je vprašal, da-li ni preveč tvegano, tako prerokovati. Tedaj se je Cromwell nasmehnil, kar se je zgodilo le redko v njegovem življenju in je dejal: »Bodi brez skrbi, brat John. Meni se ne more nič zgoditi. Če ozdravim, me bodo smatrali za preroka. Če pa umrem, mi bo vse eno, tudi če me bodo smatrali za sleparja.

## VSAM DAN ENA



»Gospod, klobuk pa lahko obdržite na glavi!«

(»Everybody's weekly«)

W. E. Hintz:

3

## Lepa žena, kdo si?

»Ne zamerite — do današnjega dne nisem vedel, da ste oženjeni —  
»Jaz tudi ne!« je odvrnil Corsignac in skomignil z rameni.

Nato sta krenila proti dvigalu, in natakaj je šel za njima.

Mali gospod v brezhibni sivi obleki, ki je dotlej sedel za majhno mizo, je odloži časniki, vstal in stopil k poslovdji. Njegov račerdec obraz, ki je s svojimi neštevilnimi gumbami za čudo »govoril« pečenemu krompirju, je bil videti jako zamišljen. »Čudno —!« je rekel z zategnjenim glasom. Nato je vprašujoče pogledal ravnateljja.

Ta je skomignil z rameni. »Zakaj čudno, monsieur Anatole?«

»Hm — ali ima ta gospod de Corsignac pred svojo ženo slabo vest — ali pa —«

»Ali pa —?«

Monsieur Anatole si je s koncem kazaleca podrgnil gomoljasti nos, ne da bi se bila barva njegovega vohala zaradi tega le količkaj izpremenila. »Potrdil se bom, da razvozlam to vprašanje, gospod ravnatelj!«

Poslovdja je prikimal. »Storite to! Konec koncev niste zaman naš hotelski

detektiv — in kakor veste — v tej hiši se je treba ogniti vsakršnega škandala«

»Točka pet hotelskega reda!« je zamisljeno dodal monsieur Anatole.

### 3. poglavje

Zlata številka 3 se je leketaje »sala na medli belini vrat. Na mali vizitki, ki je tičala v okviru pod njo, si lahko videl ime: »Marion de Corsignac«.

Dvakrat zaporedoma je Paul de Corsignac prebral to ime, ki mu je bilo deloma dobro znano; šele nato se je odločil in rahlo potrkal, da bi opozoril nase.

Zvonek glas onkraj vrat je tiho zaklical! »Noter!«

Obotavlja se je Corsignac pritisnil na kljuko in obstal v naslednjem trenutku pred najbolj plavalaso žensko, kar jih je bil kdaj videl.

Malomarno je sedela v globokem naslonjaču. V roki je držala knjigo, in čez ovitek le-te so se zdaj njene temne, dolgore oči pazljivo uprle v prišleca. Rahlo začuden se je razločno zrcalilo v njih. »Oh — mislila sem, da je natakaj s čajem —«

Corsignac je kinknil v lahen priklon. »Silno mi je žal, da vas moram razočarati, milostiva — ali —« Umolknil je, ka-

kor da bi iskal primerne prehode.

Zdaj je lepa žena počasi vstala. Negotovo je stopila tujcu naproti. »Da — ali mi ne bi hoteli povedati, kaj iščete tu — in kdo ste?«

Paul de Corsignac je skomignil z rameni. Medel nasmeh mu je zaigral okoli ust. »Kdo sem? — Vem, da mi ne boste verjeli, milostiva — ali — nihče drug nisem kakor vaš mož!«

Rahel preplah ji je izpreletel obličje. A že se je zbrala: »Moj mož?« Biseren smeh je spremil to vprašanje. »To je vsekakor samo šala — da ne rečem, zelo neprimerena šala!«

Ves ta čas Corsignac ni odtrgal oči od sošesdnice. Njena lepota je bila vsa takšna, da je moral zvesti tudi moža, kakršen je bil on. In nehote je primerjal to naravno ljubkost s skrbno negovano vnanostjo svoje Yvonne.

Vobče — Yvonne! Še dobro, da je bila zdajje v Parizu in vsak večer s svojimi popevkami navduševala ves »Moulin Rouge« —

»Prosimo, ali mi ne bi pojasnili —? Glas lepe žene ga je zdrnil iz misli.

Spet je nalahno skomignil z rameni. »Pojasnil, milostiva? — Zdi se mi, da je vrsta na vas! — Saj ste gospa de Corsignac —?«

»Seveda — ali —«

»Jaz sem pa Paul de Corsignac! — Spodaj v hotelski veži so mi povedali, da najdem tu svojo ženo —«

Njen smeh ga je prekinil. »A — torej nesporazum! — Tem razumljivejši nesporazum, ker imava isto ime!«

»Isto ime — seveda —« je obotavlja se pritrtil. Nato je skoraj renče dodal: »Milostiva ste omoženi?«

Hitro je pokimala. »Da — z Marcelom de Corsignacom! — Nemara je Marcel vaš sorodnik —?«

Corsignac ni takoj odgovoril. Še enkrat je pogreznil oči v obraz lepe žene. »Mislim, milostiva, da je čas končati to burko!«

Nehote se je za korak odmaknila. Z izrazom, ki ga ni bilo moči razvozlati, je vprašala: »Burko? — Ne razumem vas.«

Corsignac se je tiho zasmeljal. »Razumeli me boste, če vam povem, da sem zadnji svojega rodu! — Marcela de Corsignaca ni, zato tudi ne more biti Marion de Corsignac! — In če ste tu v hotelu nastopili pod mojim imenom, ki ga ne nosi razen mene živa duša več, tedaj vas smem pač vprašati, s kakšno pravico?«

Globok molk je nastal. Skozi odprto balkonsko okno je donela v sobo čajna godba iz kazina. Glasovi so »hum« na cesti. Nekje blizu je lajala avtomobilska trobilja.

Corsignac je nestrno gledal na zapestno uro in spremljal sekundni kazalec z očmi. Ko je v drugo prehitel krog, se je rahlo odkašljaj.

»Dajte, milostiva, da vam olajšam